FUMBI

KRYPTO BLÍŽ K VÁM

VÝROČNÍ ZPRÁVA Z TRHU KRYPTOMĚN 2022

AUTOŘI
David Stancel, MSc., Ing. Daniel Mitrovský,
BSc. Linda Mazánová , Bc. Dušan Trnkoczi

PŘEDMLUVA

Rok 2022 byl snad jedním z nejtěžších roků v celé historii kryptoměn. Byl poznamenán mnoha negativními událostmi a selháním jednotlivců, institucí či protokolů. Sice se hackerské útoky či selhání protokolů dějí ve světě kryptoměn relativně pravidelně, ale objem odcizených prostředků prostřednictvím hacků se letos vyšplhal na opravdu vysoké hodnoty.

Krach velkých institucí jsme již ve světě kryptoměn v minulosti viděli. Když před pár lety došlo ke krachu největší bitcoinové burzy na světě Mt.Gox, přes kterou se tehdy uskutečňovalo více než 80 % všech obchodů, mnozí predikovali, že to bude znamenat smrt Bitcoinu. V roce 2022 naštěstí již tak vlivná a monopolní organizace v kryptoměnovém ekosystému ani neexistuje. Tento typ moci se decentralizoval v čase. Nicméně, počet významných institucí, které v letošním roce zbankrotovaly, je nevídaný. Three Arrows Capital, Celsius, BlockFi či FTX patřily mezi největší hráče ve svých oblastech. Důvody kolapsů těchto společností byly různé, zatímco některé skutečně selhaly v manažování rizika svých relativně rozumných pozic, jiné nezodpovědně hazardovaly s penězi klientů. Některé dokonce bez studu podváděly a lhaly svým klientům ve snaze obohatit se.

Zatím s určitostí neumíme říci, co všechno stálo za událostí, která celou tuto sérii bankrotů způsobila. Kolaps ekosystému Terra se určitě zapíše nejen do dějin kryptoměn, ale i financí. Ještě nikdy v historii kryptoměn nezkolaboval tak velký projekt tak trpkým způsobem a v tak krátké době. Navíc, za podpory takových významných hráčů na trhu. Není pochyb, že o celé této sáze si dříve či později budeme moci prohlédnout dokumentární filmy.

Není překvapením, že negativní zprávy z kryptosvěta obletují svět častěji a rychleji, než ty pozitivní. Ty pozitivní se však často ani zdaleka netěší takové mediální pozornosti. Ale také o ně není nouze. Hlavně, pokud se člověk podívá na vývoj různých protokolů. To určitě platí například i o bitcoinové Lightning síti, která zaznamenala poměrně velký technologický progres a maturita ekosystému se výrazně zvýšila. Ethereum vývojářům se povedl husarský kousek v podobě transformace sítě na Proof-of-Stake algoritmus, aniž by si toho běžní uživatelé byť všimli. Ve světě DeFi je několik projektů, které postupují raketovým tempem a přinášejí zajímavé inovace. Uniswap integroval NFTčka, Polygon a další představili verze Ethereum virtuální mašiny (EVM) na bázi zero-knowledge proofs, a zatímco TerraUSD zkrachoval, jiný frakční algoritmický stablecoin Frax si dokázal pevně zachovat vázanost s americkým dolarem.

Progres se udál i mimo zdrojové kódy. Středoafrická republika jako další země přijala bitcoin za svůj. Bitcoin se dostal i na důchodové účty Američanů, kteří si v něm mohou nyní dlouhodobě spořit a Evropská unie konečně zveřejnila finální verzi MiCA, která bude upravovat služby spojené s kryptoměnami ve všech členských zemích. Přestože očista kryptotrhu způsobila krátkodobý pokles cen a zájmu, v dlouhodobém horizontu se propozice kryptoměn nemění. Jejich potenciál se neoslabil. Právě naopak. Přežití těchto turbulentních časů integritu celého ekosystému posílilo a je jen otázkou času, kdy se to začne opětovně reflektovat i do cen samotných kryptoaktiv.

David Stancel, MSc.
Chief Investment Officer

SHRNUTÍ

- Rok 2022 byl pro kryptoinvestory velmi náročný. Pod vlivem špatné makroekonomické situace opustily trh kryptoměn stovky miliard dolarů a ceny kryptoaktiv se propadly o desítky procent.
- Nejvýznamnější událostí tohoto kalendářního roku byl jednoznačně pád blockchainové platformy Terra a jejího algoritmického stablecoinu TerraUSD.
- Pád Terry spustil na trhu kryptoměn řetězovou reakci likvidací. Do problémů se dostaly společnosti jako Celsius, Voyager Digital, Three Arrows Capital nebo kryptoburza FTX.
- Ethereum v září absolvovalo velmi důležitou aktualizaci The Merge. Aktualizace s sebou přinesla přechod z konsenzuálního algoritmu Proof-of-Work na Proof-of-Stake.
- Regulační rámec kryptoměn MiCA bude již brzy realitou. Evropská unie se dohodla na jeho právním znění. Přinést by měl vyšší transparentnost, jakož i jednotná pravidla pro všechny kryptospolečnosti působící v rámci EU.
- Největší správce aktiv na světě BlackRock, který má pod správou aktiva v hodnotě více než 10 bilionů dolarů, vstoupil do světa kryptoměn.
- Nejpoužívanějším blockchainem pro interakce s DeFi aplikacemi byl v roce 2022 Ethereum. Výrazné popularitě se těšil také Binance Smart Chain či Tron.
- Objemy obchodů na největším NFT tržnici klesly během roku 2022 až o 97 %. Největší bizarností v sektoru NFTs za loňský rok byla NFT kolekce bývalého prezidenta USA Donalda Trumpa.
- Největším stablecoinem na trhu zůstává i nadále Tether s tržní kapitalizací 65 miliard dolarů. Na druhém a třetím místě se nacházejí USDC (42 miliard) a BUSD (22 miliard).
- Fumbi během roku 2022 přineslo svým klientům několik nových produktů a inovací. Prostřednictvím platby na poště či naší mobilní Fumbi aplikace mohou klienti investovat do nového Fumbi Staking Portfolia a jiných produktů snadno a bezpečně.

FUMBI

OBSAH

PŘEDMLUVA 2

SHRNUTÍ 3

OBSAH 4

ROK 2022 V ČÍSLECH 6
- Trhová kapitalizace kryptotrhu 6
- Trhová dominance 7
- Bitcoin v roce 2022 8
- Ethereum v roce 2022 9
- Výkonnost populárních altcoinů v roce 2022 11

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU 2022 12
- Pád blockchainové platformy Terra 12
- Krize kryptoinstitucí a kolaps FTX 12
- Migrace sítě Ethereum na Proof-of-Stake 13
- Schválení regulačního rámce MiCA 13
- Bitcoin se stal zákonným platidlem v další zemi 14
- Zákaz používání aplikace Tornado Cash v USA 14
- Instagram podporuje NFTs 14

KRYPTOMĚNY A SVĚT TRADIČNÍCH FINANCÍ 15
- Agresivní monetární politika Fedu 15
- Fidelity přidalo bitcoin do důchodových plánů v USA 15
- BlackRock vstoupil do světa kryptoměn 15
- Shopify integruje Strike Wallet 15

ON-CHAIN DATA - BITCOIN 17
- BTC – Celkový počet adres 17
- BTC – Adresy se zůstatkem více než 0,1 BTC 18
- BTC – Oběžná zásoba 19
- BTC – Roční aktivní zásoba 19
- BTC – Bilance na burzách 20
- BTC – Průměrný transakční poplatek 20
- BTC – Hashrate 21
- BTC – Fear & Greed Index 22

ON-CHAIN DATA – ETHEREUM 23
- ETH – Počet aktivních adres 23
- ETH – Počet denních transakcí 24
- ETH – Bilance na burzách 24
- ETH – Průměrný transakční poplatek 25
- ETH – Zásoba 26
- ETH – Spálené poplatky 26
- ETH – Stakenuté ETHs 27

OBSAH

DEFI V RETROSPEKTIVĚ **28**
Počet uživatelů DeFi aplikací 28
zkEVMs 29
DeFi – Total Value Locked (TVL) 29
TVL podle chainů 30
Nejpopulárnější DeFi aplikace současnosti 30
Nejpopulárnější decentralizované burzy podle obchodovaného objemu 31
Analýza protokolu – Uniswap a integrace NFTs 31
Bridges (Mosty) 31
REN – přechod na 2.0 32
Hacky v sektoru DeFi 32

NFTS, GAMEFI A METAVERSE **34**
Co se stalo s NFT trhem v roce 2022? 34
Prosincová bizarnost: Trump Digital Trading Cards 36
Co je to metaverse? 37
Meta – Co bude s metaverse? 37
Metaverse verze Web 3.0 38

ALTERNATIVNÍ SMART KONTRAKTOVÉ PLATFORMY **39**
Vývoj ekosystémů smart kontrakt platforem v roce 2022 39
Implikace pro smart kontraktovou platformu Solana po krachu burzy FTX? 39

STABLECOINY **40**
Jak na tom v roce 2022 byly alternativní stablecoiny? 40
USDC – Zmrazení adres spojených s protokolem Tornado Cash 41

NOVINKY VE FUMBI ZA ROK 2022 **42**
Fumbi na Dubai Expo 2020 42
Ocenění SuperBrands a Deloitte Technology Fast 50 42
Fumbi na poště 42
Fumbi mobilní aplikace 42
Fumbi Kredit 42
Fumbi Academy 43
Fumbi Staking Portfolio 43
Fumbi Zaměstnanecký Program 43

INVESTUJTE DO KRYPTOMĚN S FUMBI **44**
Portfolio produktů Fumbi 44

ROK 2022 V ČÍSLECH

Trhová kapitalizace kryptotrhu

Zdroj: Coinmarketcap

Hodnota celého trhu kryptoměn byla začátkem roku 2022 na úrovni 2,25 bilionu dolarů. Během dvanácti měsíců klesla kapitalizace kryptotrhu o 64 % na koncoroční úroveň 795 miliard dolarů. Nejvyšší kapitalizace trhu v letošním roce bylo dosaženo 3. ledna 2022, kdy byla hodnota trhu 2,26 bilionu dolarů.

Trhová dominance

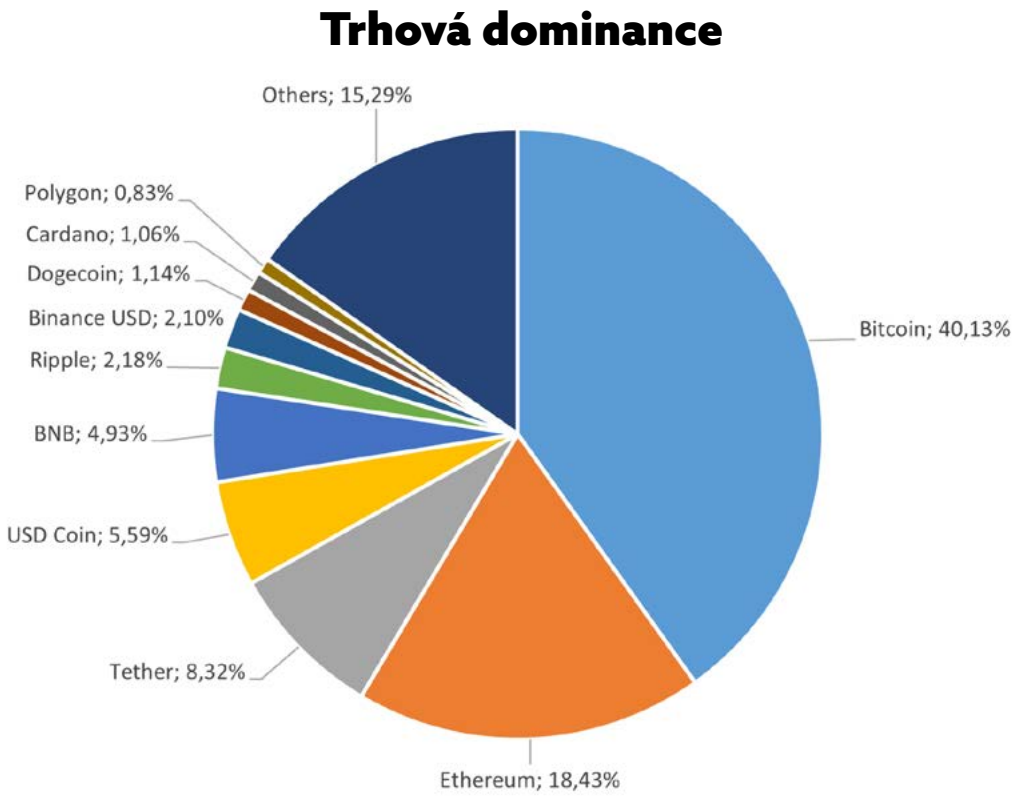

Zdroj: Fumbi Research

Klesající trend bitcoinové dominance se v roce 2022 výrazně zpomalil. Dominance bitcoinu zůstala téměř nezměněna a v průběhu roku klesla jen o 0,4 procentního bodu ze 40,5 % na koncoročních 40,1 %. Své postavení na trhu však posílily některé alternativní kryptoměny, jako ethereum, tether či BNB.

Bitcoin v roce 2022

Zdroj: Coinmarketcap

Bitcoin otevíral rok 2022 na ceně 46 300 dolarů a uzavřel jej na ceně 16 557 dolarů. Hodnota bitcoinu klesla v porovnání se začátkem roku 2022 o 64,23 %. Pokles hodnoty bitcoinu i jiných aktiv byl způsoben zejména nepříznivou makroekonomickou situací, vysokou inflací či válkou na Ukrajině. Nejnižší hodnota bitcoinu v letošním roce byla zaznamenána v listopadu během krize kryptoburzy FTX, kdy se v jednom momentě bitcoin propadl až na 15 500 dolarů.

Měsíční návratnost bitcoinu v roce 2022

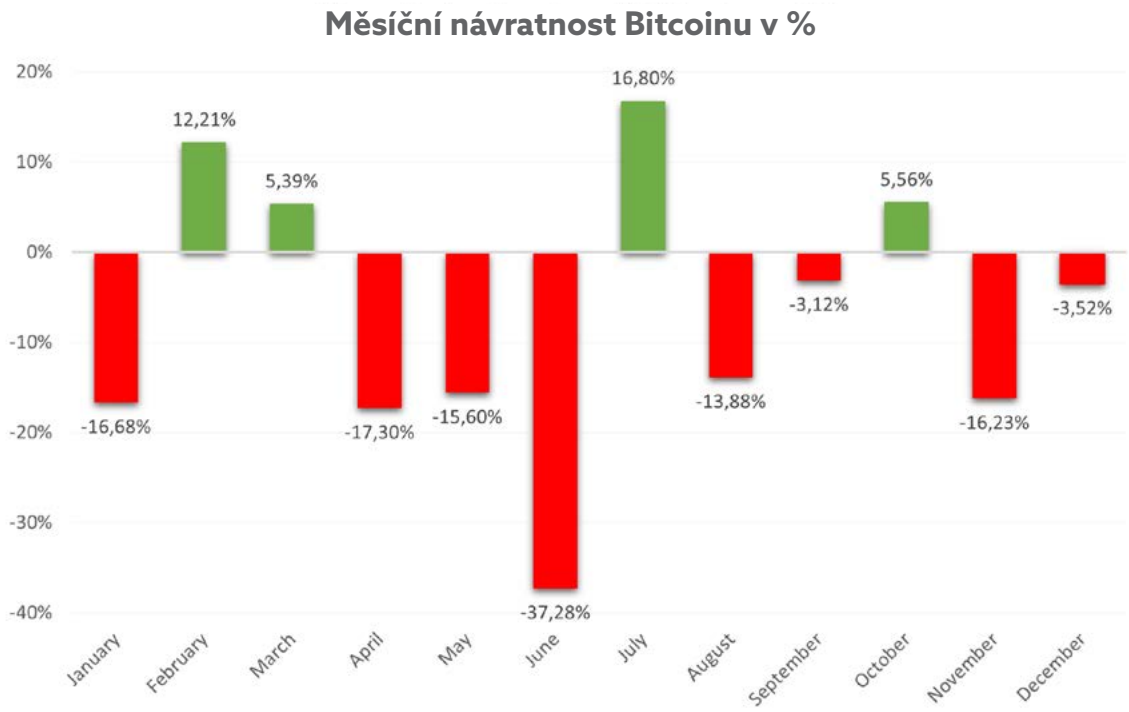

Zdroj: Fumbi research

Během letošního roku zaznamenal bitcoin 8 měsíců se zápornou měsíční návratností a jen 4 měsíce s kladnou návratností. Nejhorším měsícem pro bitcoin byl měsíc červen, kdy během jednoho měsíce klesla jeho cena až o 37,28%.

Tržní kapitalizace bitcoinu v roce 2022

Zdroj: Coinmarketcap

Bitcoin otevíral rok s tržní kapitalizací 876 miliard dolarů a uzavřel jej s kapitalizací 319 miliard dolarů. Kapitalizace bitcoinu během letošního roku klesla celkově až o 63,5 %. Od tržního maxima dosaženého v listopadu 2021 klesla tržní kapitalizace bitcoinu o 73,6 %.

Ethereum v roce 2022

Zdroj: Coinmarketcap

Tržní dvojka ethereum otevřela rok 2022 na ceně 3 683 dolarů. Valuace etherea klesla během letošního roku o 67 % na současnou hodnotu 1 198 dolarů. Cena etherea zároveň ke konci tohoto kalendářního roku klesla o 75,5 % z jeho maxima dosaženého v listopadu 2021.

Měsíční návratnost kryptoměny ethereum v roce 2022

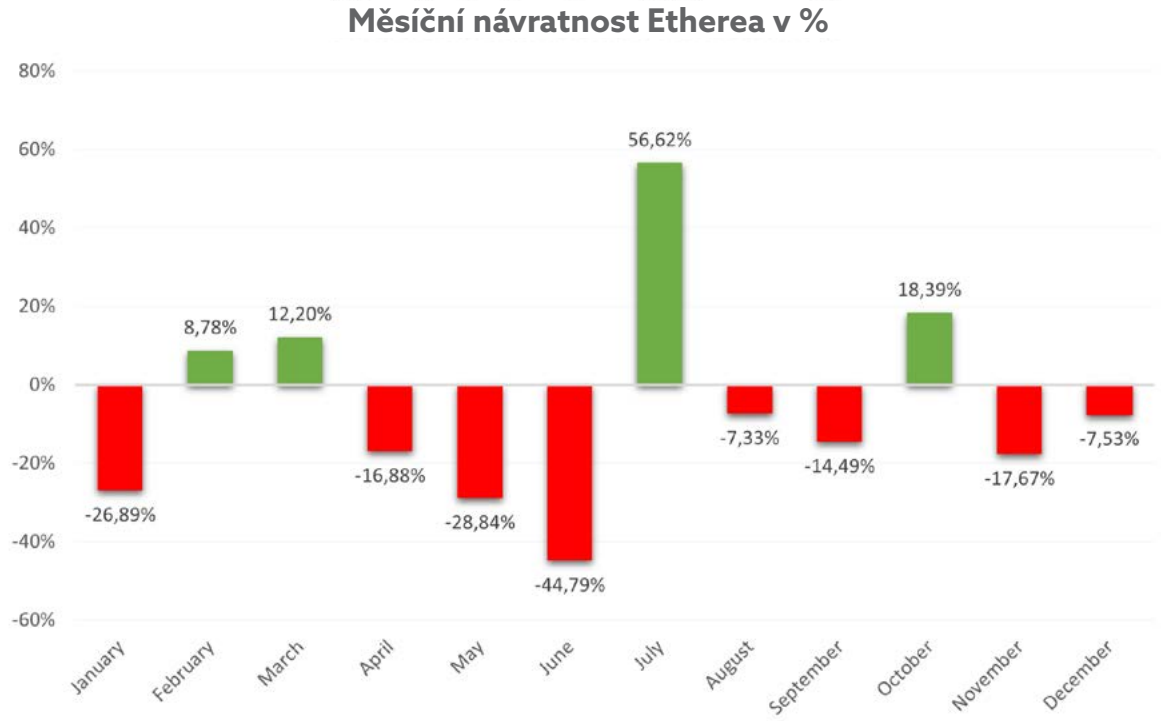

Zdroj: Fumbi research

Během letošního roku zaznamenalo ethereum 8 měsíců se zápornou měsíční návratností a 4 měsíce s kladnou návratností. Nejhorším měsícem pro ethereum byl měsíc červen, kdy toto aktivum ztratilo až 44,79% ze své hodnoty.

Tržní kapitalizace etherea v roce 2022

Zdroj: Coinmarketcap

Ethereum otevíralo rok 2022 s tržní kapitalizací 438 miliard dolarů a uzavřelo jej s kapitalizací 147 miliard dolarů. Kapitalizace etherea klesla v porovnání s 1. lednem 2022 až o 66,4 %. Nejnižší tržní kapitalizace éteru v letošním roce byla zaznamenána v červnu 2022 na úrovni 120 miliard dolarů.

Výkonnost populárních altcoinů v roce 2022

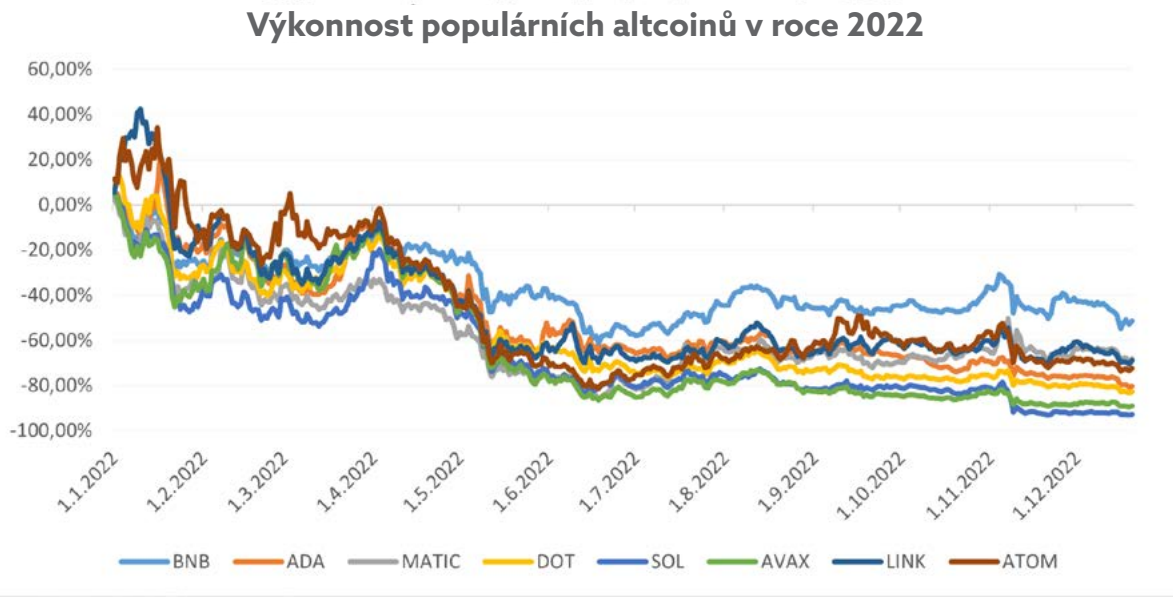

Zdroj: Fumbi Research

Ze sledovaných altcoinů zaznamenalo v roce 2022 nejnižší ztrátu BNB, které se během roku propadlo o 51,2 %. Nejhůře ze sledovaných altcoinů dopadla solana, která byla spojena s pádem kryptoburzy FTX. Solana během roku 2022 ztratila až 92,7 % ze své hodnoty.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ UDÁLOSTI ROKU 2022

Pád blockchainové platformy Terra

V květnu letošního roku zažil trh kryptoměn pád blockchainové platformy Terra, který můžeme nepochybně zařadit mezi největší katastrofy v celé historii kryptoměn.

Terra byla svého času platformou nacházející se v top 10 kryptoměnách podle tržní kapitalizace, přičemž její algoritmický stablecoin UST byl v té době třetím největším stablecoinem na celém trhu. Podstata UST spočívala v tom, že byl algoritmický, to znamená, že za řízením jeho monetární politiky nestála žádná centrální entita, ale inovativní algoritmus, který zajišťoval emitování a pálení UST i LUNA mincí v závislosti na aktuální poptávce a nabídce.

Útok na stablecoin UST na decentralizované burze Curve, jakož i masivní krátké prodeje UST na burze Binance, způsobily jeho odchýlení od vázanosti na americký dolar, jehož následkem byl obrovský strach a nejistota na celém trhu.

Podle dostupných informací si útočník půjčil celkem až 100 000 bitcoinů a 1 miliardu dolarů v UST prostřednictvím OTC (Over-The-Counter) obchodů k provedení tohoto útoku. S tímto obrovským množstvím kapitálu se mu podařilo prodat vysoké množství UST v rámci 3poolu na decentralizované burze Curve, které způsobilo odchýlení UST od hodnoty jednoho dolaru. Informace o této události se šířily rychlostí blesku. Rostoucí panika spustila efekt sněhové koule, který měl za následek obrovské výběry UST z protokolu Anchor a jejich následný prodej, jakož i masivní nárůst krátkých obchodů na různých burzách.

Algoritmus jako takový se během této události neustále snažil o obnovení vázanosti na dolar. To mělo za následek spuštění efektu takzvané smrtící spirály, během které docházelo k neustálému pálení UST a k emitování obrovského množství nových LUNA mincí. Situaci se částečně snažila napravit organizace LFG (Luna Foundation Guard), která začala prodávat své bitcoinové rezervy, určené právě pro krizové situace. Prodej těchto rezerv během největší paniky na trhu byl však velmi špatně načasován a neměl prakticky žádný efekt.

Všechno, co se událo poté, bylo už jen vyvrcholením této nešťastné události. Obrovský prodejní tlak na UST a LUNA na spotových i futures obchodech, odchýlení UST od svého pegu či efekt smrtící spirály způsobily něco, co UST a LUNA už prostě nedokázaly ustát. Výsledkem útoku bylo to, že se do oběhu během několika dní dostalo až 6,9 bilionu nových LUNA mincí, přičemž cena za jednu minci se propadla z 80$ na přibližně 0,00006$. Podobně dopadl i stablecoin UST, jehož cena se propadla z 1$ na 0,01$.

Krize kryptoinstitucí a kolaps FTX

Rok 2022 výrazným způsobem ovlivnil i ty největší hráče ze světa kryptoměn. Příkladem toho je bankrot Celsius, hedgeového fondu Three Arrows Capital, lendingové společnosti Voyager Digital či v neposlední řadě selhání jedné z největších kryptoměnových burz na světě FTX a její spřízněné společnosti Alameda Research.

První problémy velkých institucionálních hráčů byly zaznamenány po pádu Terry, která způsobila neobvyklý domino efekt v celém průmyslu. Pád Terry a následný pokles hodnoty kryptoaktiv spustil vlnu výzev k doplnění kolaterálu, jakož i množství likvidací otevřených pozic v sektoru DeFi. Jako první se do problémů dostaly společnosti Celsius Network a Babel Finance, které byly přinuceny kvůli „extrémním tržním podmínkám" pozastavit výběry pro své klienty. Zatímco Babel se ze svých finančních problémů dokázal vyhrabat, Celsius se svým nezodpovědným řízením rizika a likvidity dovedl až k bankrotu.

Svého času významným investorem ve světě kryptoměn byl také Three Arrows Capital. Jeden z největších hedgeových fondů uplynulého býčího trhu pod vedením odejděnců z investiční banky Credit Suisse, Zhu Su a Kyle Daviese, se podobně jako Celsius po poklesu hodnoty kryptoaktiv dostal do obrovských problémů s likviditou a stal se naprosto insolventním. Fond, který ještě začátkem roku 2022 spravoval aktiva ve výši více než 10 miliard dolarů, nedokázal pokrýt své závazky a byl, podobně jako Celsius, donucen vyhlásit bankrot.

V listopadu zasáhla trh další silná událost. Kryptoburza FTX se po úniku informací z rozvahy obchodní společnosti Alameda Research dostala pod obrovský tlak. Uniklá data totiž poukazovala na to, že na rozvaze Alamedy se nachází obrovské množství nelikvidních FTT tokenů, tedy tokenů emitovaných kryptoburzou FTX. Tato informace spustila obrovské spekulace o tom, zda je FTX likvidní a zda dokáže plnit své závazky.

Jako jeden z prvních na situaci zareagoval zakladatel kryptoburzy Binance Changpeng Zhao, který oznámil, že Binance odprodá všechny své FTT tokeny, které společnost získala prodejem svého podílu v FTX. To spustilo obrovské výprodeje FTT tokenů, jakož i masivní žádosti o výběr ze strany klientů FTX, které za tři dny dosáhly výše až 6 miliard dolarů.

I když to chvíli vypadalo, že má Binance zájem o akvizici FTX, po důkladném prozkoumání situace ze strany Binance se burza rozhodla od akvizice odstoupit. Podle vyjádření Binance mělo FTX nesprávně zacházet s klientskými prostředky a hrozilo mu zahájení vyšetřování ze strany amerických orgánů.

Odstoupení od akvizice bylo posledním hřebíkem do rakve pro FTX, po kterém se spustila obrovská lavina událostí, které FTX nedokázalo ustát. O pár dní později bylo FTX donuceno vyhlásit bankrot a v současnosti probíhá vyšetřování celé této kauzy.

Migrace sítě Ethereum na Proof-of-Stake

V polovině září absolvovala druhá nejpopulárnější kryptoměna ethereum důležitou aktualizaci s názvem The Merge. Kořenem této aktualizace byl přechod Etherea z konsensuálního algoritmu Proof-of-Work na nový model Proof-of-Stake, který eliminuje potřebu těžařů a tím i potřebu energeticky náročného konsensu.

Těžaře v síti nahradili validátoři, kteří za validitu bloků ručí stakeovanými ETH mincemi a ne výpočetním výkonem. Díky tomu klesla celková energetická náročnost sítě až o 99,9%. Tato aktualizace však nepřinesla žádné změny týkající se škálovatelnosti Etherea, protože aktualizace zaměřená na zvýšení propustnosti je naplánována až na rok 2023.

Významnou změnou v rámci aktualizace byla úprava emise nových ETH mincí. Zatímco ve starém konsensu se denně dostalo do oběhu přibližně 13 000 nových ETH, po aktualizaci a přechodu na Proof-of-Stake se denní emise etherů snížila jen na 1 600 ETH. Ethereum se tak stalo mnohem méně inflačním aktivem, které má potenciál za určitých tržních podmínek dosáhnout až úrovně deflace. Dosáhnout toho lze díky spalování poplatků implementovaných v rámci aktualizace EIP-1559, která byla přijata začátkem srpna.

Schválení regulačního rámce MiCA

Evropská unie se dohodla na úplném právním znění své průlomové legislativy známé jako Markets in Crypto Assets (MiCA).

MiCA představuje vůbec první licenční systém pro kryptopeněženky a burzy, které budou moci fungovat v rámci celého evropského bloku podle jednotných pravidel. Legislativní rámec se zabývá regulováním činnosti poskytovatelů kryptoslužeb a emitentů kryptoaktiv ve snaze ochránit uživatele kryptoměn a investory v celé Unii.

Mezi základní cíle regulačního rámce MiCA patří například poskytnutí právní jistoty pro kryptoaktiva, na které se nevztahují současné právní předpisy EU o finančních službách, nahrazení stávajících vnitrostátních regulačních rámců platných pro kryptoaktiva a vytvoření společného regulačního rámce, zavedení jednotných pravidel pro poskytovatele kryptoslužeb a emitentů. stanovení specifických pravidel týkajících se stablecoinů.

Když MiCA vstoupí v platnost, poskytovatelé kryptoslužeb s licencí nebudou potřebovat povolení od každé země EU, aby mohli nabízet své služby v jurisdikcích v rámci EU. To snižuje regulační zátěž orgánů a umožňuje každému poskytovateli služeb zaregistrovat se v kterékoli zemi Unie a volně působit v jakémkoli prostoru v rámci jurisdikce EU.

Bitcoin se stal zákonným platidlem v další zemi

Do zatím stručného, ale časem určitě se rozšiřujícího seznamu zemí, které přijaly bitcoin jako zákonné platidlo, se v květnu přidala i Středoafrická republika. Podle oficiálního oznámení kanceláře prezidenta se stala Středoafrická republika po El Salvádoru druhou zemí na světě, která přijala bitcoin jako zákonné platidlo vedle své národní měny.

Přijetí bitcoinu v zemi by mělo pomoci nastartovat ekonomickou obnovu a iniciativy na budování míru v zemi. Mezinárodní měnový fond (MMF) rozhodnutí Středoafrické republiky ostře kritizoval a uvedl, že toto přijetí je spojeno s velkým rizikem v oblasti finanční stability, integrity či ochrany spotřebitele. Je to však právě MMF, který již dlouhodobě neuznává národní měnu používanou ve Středoafrické republice, což zemi výrazně komplikuje uskutečňování mezinárodních obchodů.

Zákaz používání aplikace Tornado Cash v USA

Populární protokol Tornado Cash, sloužící k anonymizaci transakcí za účelem zvýšení soukromí uživatelů, se začátkem srpna dostal na seznam zakázaných aplikací ve Spojených státech. Ministerstvo financí USA postavilo používání aplikace mimo zákon a přímo zakázalo obyvatelům USA provádět jakékoli operace s tímto protokolem.

Toto rozhodnutí vyvolalo vlnu negativních reakcí ze strany kryptokomunity. Ta to považuje za obrovský vládní přešlap, který je v rozporu se základními hodnotami soukromí a autonomie. Úřad pro kontrolu zahraničních aktiv (OFAC) a Ministerstvo financí USA to však vnímají jinak, jelikož ve svém společném prohlášení označili decentralizovanou aplikaci Tornado Cash za významnou hrozbu pro národní bezpečnost.

Ministerstvo zároveň o několik týdnů oznámilo, že pro vyjmutí uvízlých prostředků v protokolu po zákazu budou muset uživatelé požádat OFAC o speciální licenci, která jim v případě udělení umožní vybrat si z protokolu své finance.

Instagram podporuje NFTs

Společnost Meta, která stojí za aplikacemi jako Facebook, WhatsApp či Instagram, oznámila začátkem srpna integraci nezaměnitelných tokenů (NFTs) na Instagram.

Integrace NFTs na Instagramu umožňuje umělcům, sběratelům či institucím prezentovat své digitální umění přímo v aplikaci Instagram. Sdílení digitálního umění na Instagramu je možné díky integraci více non-custodial peněženek, včetně MetaMasku, Coinbase Wallet či Trust Wallet. Pro sdílení svých NFT děl je třeba připojit kryptopeněženku k Instagramu přes webový prohlížeč. Následně mohou uživatelé sdílet své virtuální sbírky, ať už jako samostatné příspěvky, příběhy nebo je dokonce mohou sdílet jiným uživatelům v soukromé správě. Se sdílením NFTs na Instagramu nejsou spojeny žádné poplatky.

KRYPTOMĚNY A SVĚT TRADIČNÍCH FINANCÍ

Agresivní monetární politika Fedu

Pod vlivem vysoké inflace, která v červnu dosáhla v USA až 9,1 %, musel Federální rezervní systém (Fed) během uplynulého roku několikrát zvyšovat svoji základní úrokovou sazbu.

Ještě v lednu letošního roku byla základní sazba na úrovni 0,25 %. První zvýšení úroků od roku 2018 přišlo v březnu letošního roku, kdy Fed zvýšil sazbu o 0,25 %. Jelikož inflace i nadále rostla, Fed kromě tohoto zvýšení uskutečnil ještě několik dalších a výrazně agresivnějších zvýšení základní sazby, která je v současnosti na úrovni 4 %.

Fedu se zatím podařilo inflaci zkrotit jen částečně. Zatímco v lednu 2021 činila meziroční míra inflace jen 1,4 %, v listopadu tohoto roku byla meziroční inflace až na úrovni 7,1 %. Jde však o zpomalení růstu inflace, protože v červnu se meziroční inflace pohybovala až na úrovni 9,1 %.

Fidelity přidalo bitcoin do důchodových plánů v USA

Fidelity Investments, jeden z největších institucionálních správců aktiv na světě, umožní investorům přidat bitcoin do svých penzijních plánů 401(k).

Ve Spojených státech jsou penzijní fondy 401(k) zaměstnavatelům sponzorované plány důchodového spoření nabízené americkými zaměstnavateli, které mají pro spořitele určité daňové výhody. Zaměstnancům, kteří jsou součástí tohoto plánu, odvádějí zaměstnavatelé několik procent ze své mzdy přímo na jejich důchodové spořící účty. Zaměstnanci mají možnost přímo si vybrat, do jakých fondů chtějí investovat.

Dubnový report zveřejněn společností Fidelity odhalil, že některé z plánů 401(k), které Fidelity spravuje, plánují již brzy nabízet střadatelům možnost investování do bitcoinu prostřednictvím takzvaných digital assets accounts. Z pohledu adopce jde o velmi významný krok, jelikož Fidelity je největším poskytovatelem důchodových plánů tohoto typu ve Spojených státech.

BlackRock vstoupil do světa kryptoměn

Největší správce aktiv na světě BlackRock, který má ve své správě aktiva v hodnotě až 10 bilionů dolarů, vstoupil ve třetím kvartálu do světa kryptoměn.

BlackRock se rozhodl vytvořit svůj vlastní Bitcoinový Trust zaměřený na institucionální investory. Podle vedení společnosti byl tento krok vyvrcholením neustále rostoucí poptávky po bitcoinu ze strany institucí, které do něj chtějí investovat zejména při současných propadech na trhu. Většina institucionálních investorů registruje to, že bitcoin ztratil více než 60 % ze své hodnoty dosažené v listopadu 2021, což vnímají jako obrovskou investiční příležitost.

Trust je zpočátku zaměřen pouze na investice do bitcoinu, ale v budoucnu nevylučuje přidání dalších kryptoměn, jako je například ethereum.

Shopify integruje Strike Wallet

Přední světová platforma zaměřená na digitální platby s názvem Strike oznámila na bitcoinové konferenci v Miami svoji spolupráci s e-commerce společností Shopify.

Spolupráce Strike a Shopify umožní americkým obchodníkům působícím na platformě Shopify přijímat platby v bitcoinu od zákazníků po celém světě prostřednictvím Lightning Networku. Adopce Lightning Networku má v praxi několik výhod, jako například diverzifikace stávajících platebních metod, expanze na nové, dosud

nevyužité globální trhy či to, že tato integrace umožní obchodníkům na Shopify generovat úspory prostřednictvím nízkonákladového zpracování plateb.

ON-CHAIN DATA - BITCOIN

BTC – Celkový počet adres

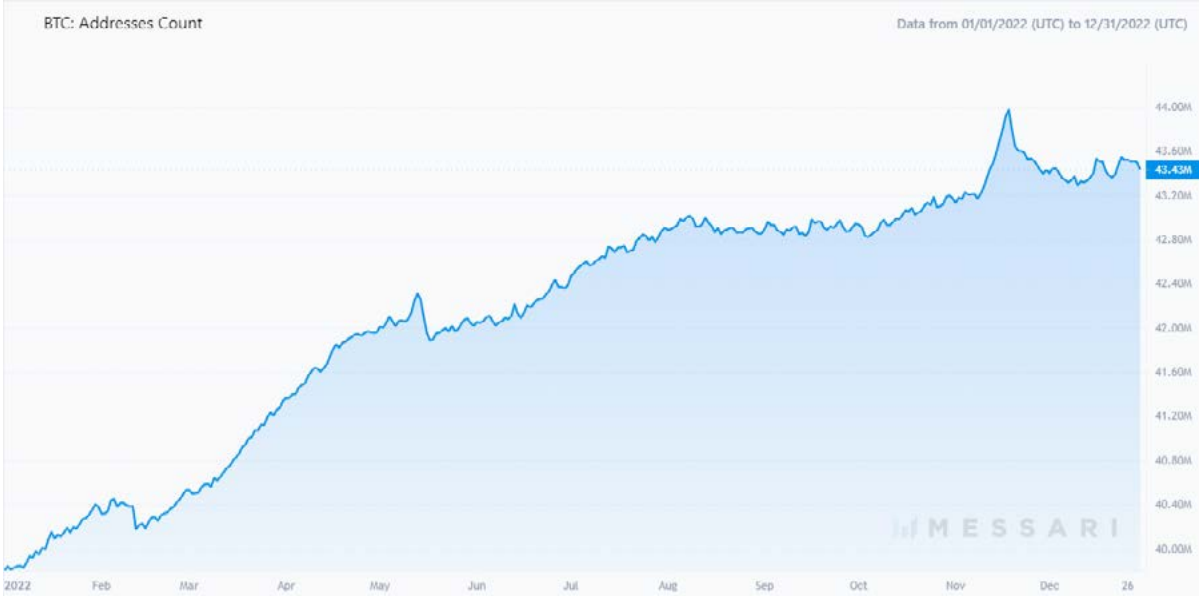

Zdroj: Messari

Metrika celkového počtu adres v síti Bitcoinu reprezentuje množství adres, na kterých se nachází nenulový zůstatek. V praxi to znamená, že se jedná o adresy, na kterých se nachází alespoň nějaký zlomek bitcoinu. Jak můžeme vidět, během uplynulého roku, i přes negativní sentiment na trhu, počet těchto adres výrazně vzrostl. V lednu 2022 byl počet těchto adres v síti Bitcoin na úrovni 39 802 613, přičemž během tohoto kalendářního roku jejich množství vzrostlo o 9,12 % na úroveň 43 430 998 adres. To svědčí o tom, že při klesajících cenách stále více uživatelů akumuluje bitcoin. Největší bitcoinovou adresou současnosti je adresa studené úschovy kryptoburzy Binance, na které se nachází až 250 597 bitcoinů.

BTC – Adresy se zůstatkem více než 0,1 BTC

Zdroj: Messari

Počet adres se zůstatkem více než 0,1 BTC (v přepočtu asi 1 550 €) během uplynulého roku výrazně vzrostl. Počet takových adres vzrostl až o 27,48 % z 3 296 314 adres až na 4 202 289 adres. Tento fakt může indikovat, že množství, zejména malých, investorů využívá cenových propadů k akumulaci dalších bitcoinů. Navíc tato metrika nezohledňuje držení investorů, kteří drží své bitcoiny na burzách, což znamená, že s vysokou pravděpodobností je ve skutečnosti investorů, kteří vlastní alespoň 0,1 BTC, ještě mnohem více.

BTC – Oběžná zásoba

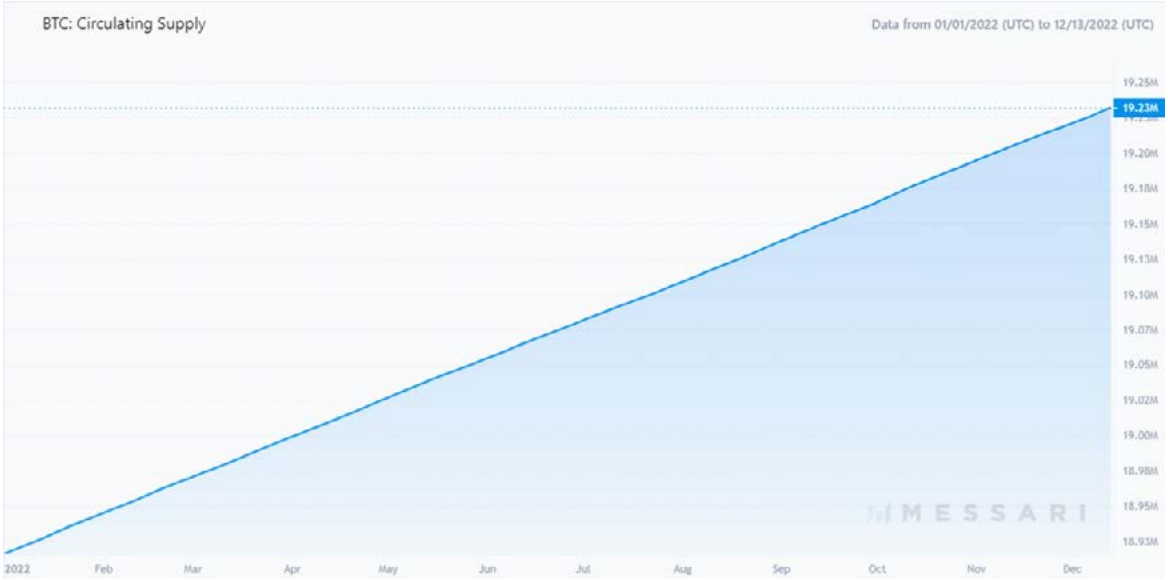

Zdroj: Messari

Celková oběžná zásoba bitcoinu je v současnosti 19 247 575 BTC, což znamená, že v oběhu je celkem 91,65 % z celkové zásoby bitcoinů, která je pevně stanovena na 21 milionů. Během roku 2022 se těžbou dostalo do oběhu více než 316 000 nových bitcoinů. Podobný trend růstu oběžné zásoby lze očekávat i v roce 2023, jelikož halving a snížení blokové odměny z 6,25 BTC na 3,125 BTC za blok je v bitcoinové síti naplánováno až na rok 2024. Je třeba dodat, že podle odhadů je 15 až 20 % z oběžné zásoby bitcoinů již navždy ztracených, což znamená, že reálná zásoba BTC je ještě nižší.

BTC – Roční aktivní zásoba

Zdroj: Messari

Počet aktivních bitcoinů, které byly součástí jakékoli transakce, během posledního roku klesl až o 20,8 %, z původních 8,1 milionu BTC na současných 6,4 milionu. V praxi to znamená, že stále více a více bitcoinů zůstává nečinných na svých peněženkách. To může indikovat například nezájem investorů o odprodávání svých

aktiv při aktuálních cenách, v některých případech i potencionální ztrátu privátních klíčů investorů a tím i ztrátu přístupu k aktivům.

BTC – Bilance na burzách

Zdroj: Coinglass

Množství bitcoinů držených na burzovních peněženkách mělo během roku klesající trend. Přispělo k tomu několik faktorů, jako je například pád blockchainu Terra či kolaps kryptoburzy FTX, které vystrašily mnoho investorů a motivovaly je přesunout prostředky do vlastní správy. V současnosti je na burzách drženo zhruba 1,92 milionu bitcoinů, přičemž jde o pokles o 18 % od začátku letošního roku.

BTC – Průměrný transakční poplatek

Zdroj: Messari

Průměrný transakční poplatek v síti Bitcoin se ke konci kalendářního roku pohyboval kolem úrovně 1,26 dolaru. Poplatky za transakce v roce 2022 převážně fluktuovaly mezi cenovým pásmem 0,80 $ až 2 $ za transakci. Samozřejmě se našly i výjimečné situace, ve kterých poplatky toto pásmo přerostly. Bylo tomu tak například začátkem března, kdy byl poplatek za transakci až 4$. Vyšší transakční poplatky jsou obvykle reakcí na zvýšenou poptávku.

BTC – Hashrate

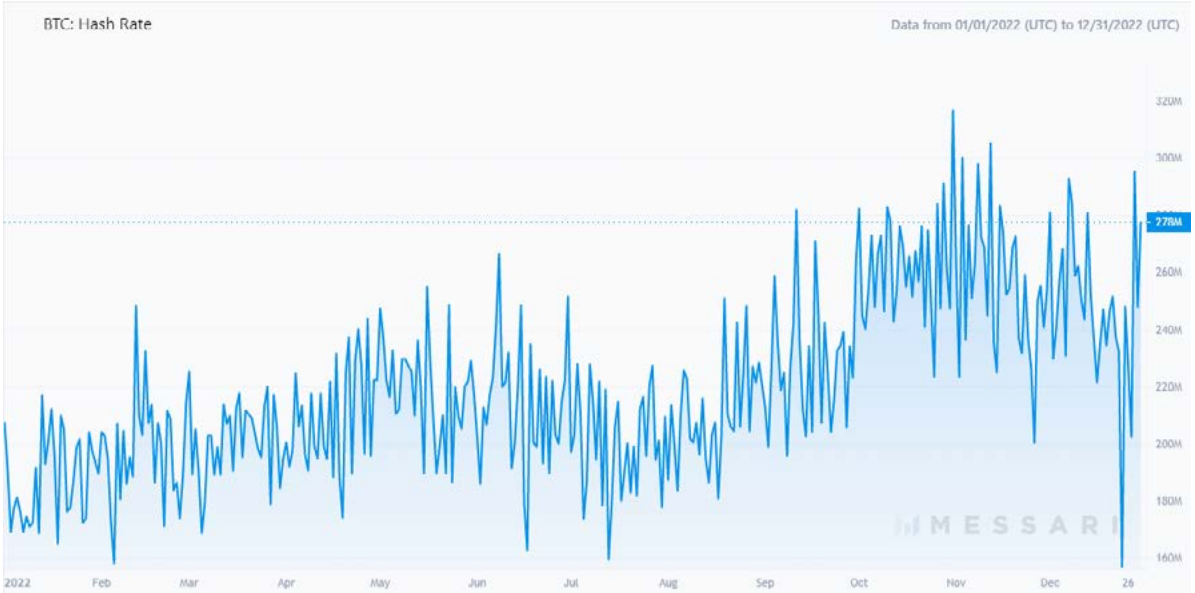

Zdroj: Messari

Celkový výpočetní výkon sítě, jímž je síť Bitcoin zajišťována, vzrostl od začátku ledna o více než 40 % na roční úroveň 278 milionů TH/s. Vyšší hashrate znamená vyšší diverzitu a konkurenci těžařů, což je zdravější pro celý průmysl. Výpočetní výkon sítě se však během posledních dvou měsíců propadl ze svého historického maxima 317 milionů TH/s dosaženého v říjnu. Pokles hashrate v posledních měsících byl pravděpodobně způsoben tím, že propad ceny bitcoinu i růst cen energií snížily rentabilnost těžby, což vedlo k odstavení některých těžařských zařízení.

BTC – Fear & Greed Index

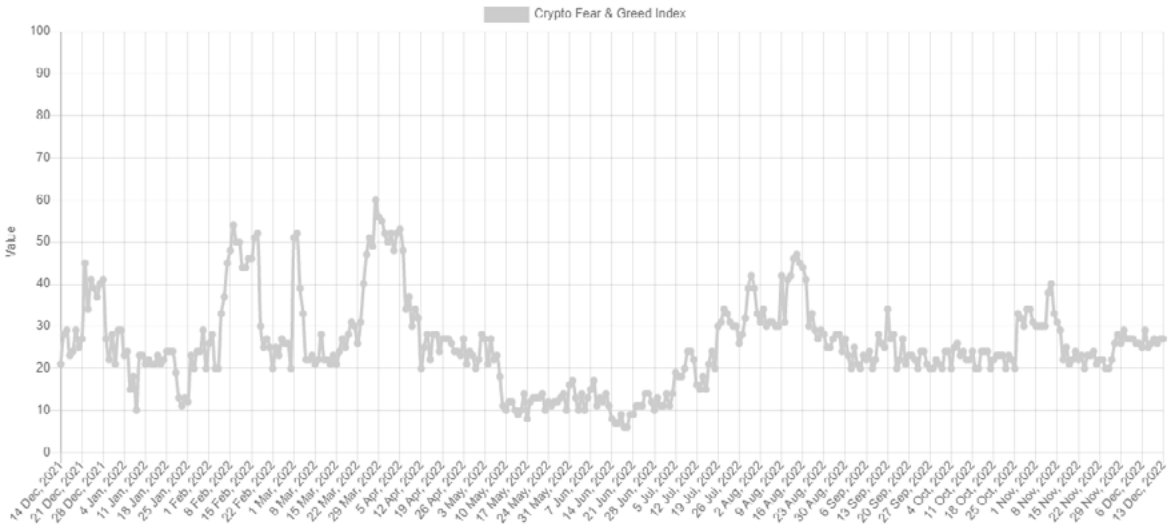

Zdroj: Alternative.me

Fear & Greed Index (index strachu a chamtivosti) se většinu kalendářního roku 2022 pohyboval v rozmezí 20 až 40 bodů, což na trhu reprezentuje strach a negativní sentiment. Kromě toho byly v indexu nějaké pozitivní i negativní momenty, během kterých index fluktuoval nad a pod uvedené pásmo. Měsíc po pádu blockchainové platformy Terra dosáhl Fear & Greed Index hodnoty 6 bodů, což je nejnižší zaznamenaná hodnota v celé historii tohoto indexu, který je sledován od roku 2018.

ON-CHAIN DATA – ETHEREUM

ETH – Počet aktivních adres

Zdroj: Messari

Počet aktivních adres v síti Ethereum se během roku 2022 pohyboval v rozhraní 400 – 700 tisíc. Nicméně, jak vidíme z grafu, počet aktivních adres má tendenci eskalovat. První „spike" nastal na konci července, kdy vzrostl počet aktivních adres až na 1,093 milionu. Takové změny jsou často spojeny s oznámeními o airdropu, což je situace, ve které jistý protokol oznámí, že vydá svůj token.

Pokud uživatelé spekulují na airdropech, vyvíjejí aktivitu na dané síti (případně na testnetu) s cílem tento airdrop získat. Čím více adres mají, tím větší šance na úspěch. V době prvního spikeu se začalo diskutovat o očekávaném spuštění rollupu druhé vrstvy Etherea (StarkNet), kde bylo oznámeno, že tento rollup bude mít svůj token, což pravděpodobně stojí za daným vývojem. Druhá eskalace adres nastala 9.12. a byla spojena s velkou transakční aktivitou ERC-20 tokenů a stablecoinů.

ETH – Počet denních transakcí

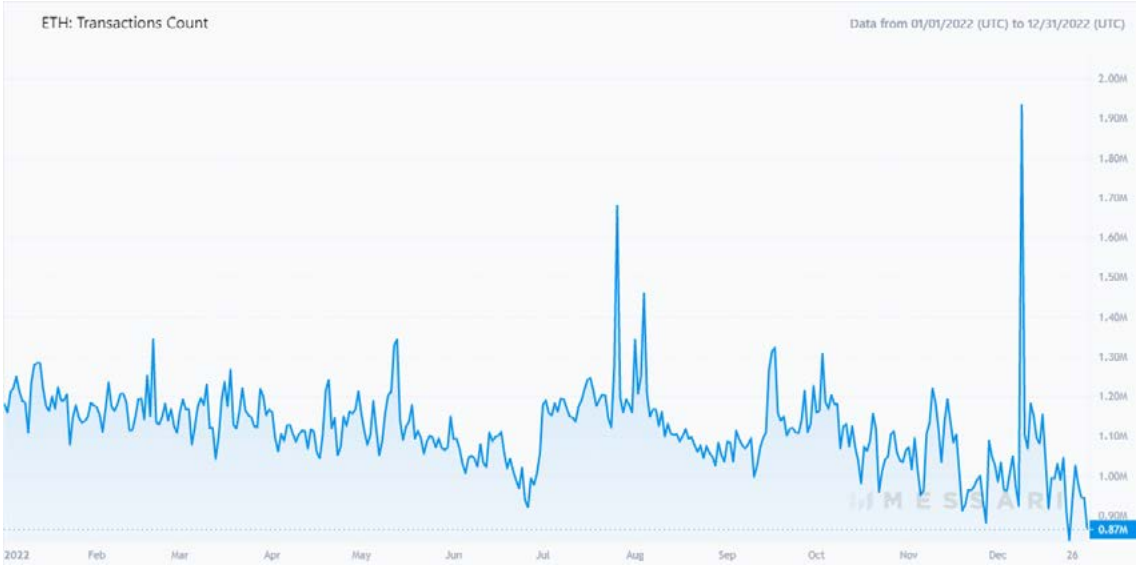

Zdroj: Messari

Počet denních transakcí má totožný vývoj jako počet aktivních adres. Počet denních transakcí se většinu času pohyboval mezi 900 000 až 1,342 milionu, přičemž nejvíce transakcí uskutečněných v rámci jednoho kalendářního dne bylo 9. prosince s celkovým množstvím transakcí 1 932 711.

ETH – Bilance na burzách

Zdroj: Messari

Zůstatek éterů na burzách většinu roku 2022 osciloval mezi 10,66 až 14,55 miliony ETH. Aktuální množství ETH, které se nachází na burzách, je 11,45 milionu, což představuje pokles o 4,6 % oproti začátku letošního roku. Od začátku listopadu 2022, kdy byla zahájena krize kryptoburzy FTX, však množství ETH na burzách kleslo o více než 20 %. Za odlivem kryptoměn z burz většinou stojí zájem o vlastní úschovu daných kryptoměn, které se přesouvají z burz na privátní peněženky.

ETH – Průměrný transakční poplatek

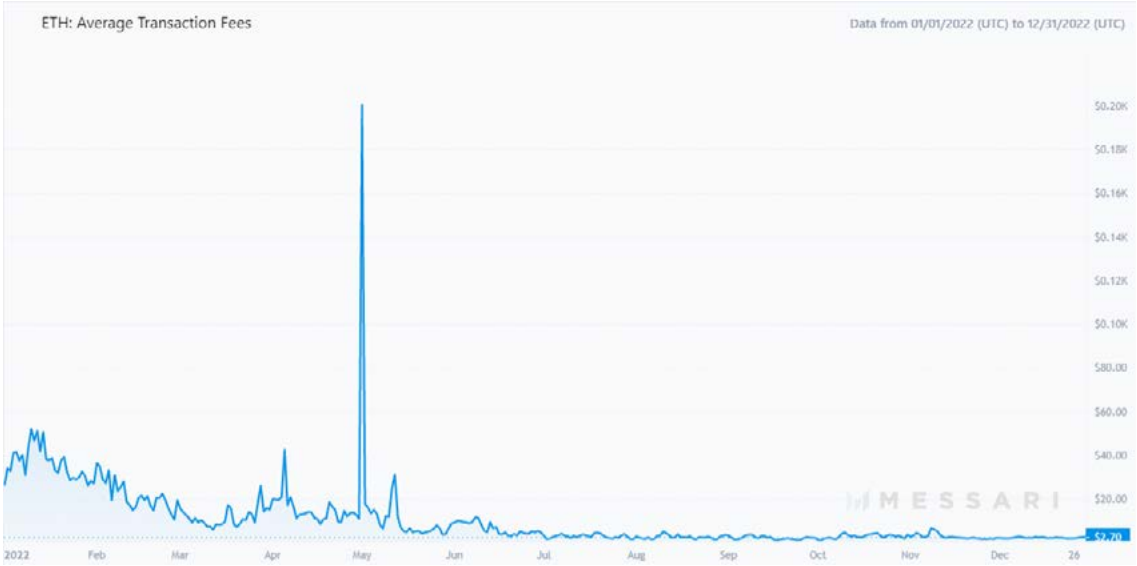

Zdroj: Messari

Průměrné transakční poplatky v síti Ethereum se v roce 2022 pohybovaly v rozmezí od 2$ do 52$. Za zmínku stojí výrazný nárůst poplatků začátkem května, který máme možnost vidět na grafu. Tento nárůst způsobil růst průměrných poplatků až na úroveň 200$. Například průměrný poplatek na protokolu Curve dosáhl v té době úrovně 11 320 $ a průměrný poplatek za swap na tehdy ještě povolené službě Tornado Cash se vyšplhal až na 15 300 $. Je však třeba podotknout, že šlo jen o krátkodobou záležitost způsobenou nadměrnou transakční poptávkou.

Obrovský krátkodobý nárůst poplatků byl způsoben nadměrnou poptávkou po virtuálních pozemcích VR platformy Otherdeed, kterou spustila Yuga Labs. Yuga Labs je firma, která stojí za jednou z nejprodávanějších NFT kolekcí Bored Ape Yacht Club. Mezi jmény držitelů této kolekce se skloňují jména jako Stephen Curry, raper Eminem či brazilská fotbalová hvězda Neymar. Když se skloubí mnoho zajímavých faktorů, může nastat i situace, kterou máme možnost vidět na grafu. Jedná se o takzvané FOMO, nebo strach z promeškání obrovské investiční příležitosti.

ETH – Zásoba

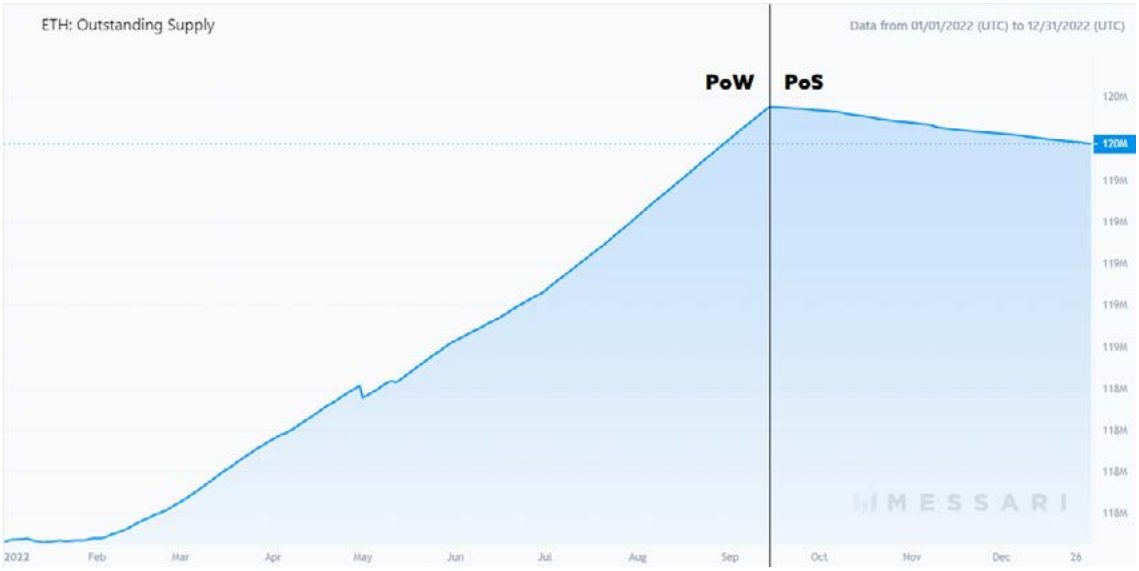

Zdroj: Messari

Na grafu nabídky ETH tokenů máme možnost vidět 2 různá paradigmata, a to PoW a PoS. PoW konsenzuální algoritmus fungoval od spuštění sítě Ethereum až do 15.9.2022. Do tohoto data se nabídka ETH efektivně zvyšovala. Síť Ethereum po London Hard forku (5.8.2021) uvedla mechanismus EIP-1559, jehož hlavním přínosem byly změny v politice určování poplatků. To způsobilo spalování části poplatků, ale během PoW se do oběhu denně stále emitovalo téměř 13 000 nových ETH. Po přechodu na PoS se však emise nových ETH výrazně snížila. Nově se denně emituje jen přibližně 1 600 nových ETH, což je pokles až o 87 % oproti předešlé emisi. Zároveň nadále dochází k pálení poplatků prostřednictvím EIP-1559, což efektivně redukuje oběžnou zásobu etherů. Situace je velmi dobře znázorněna na grafu.

ETH – Spálené poplatky

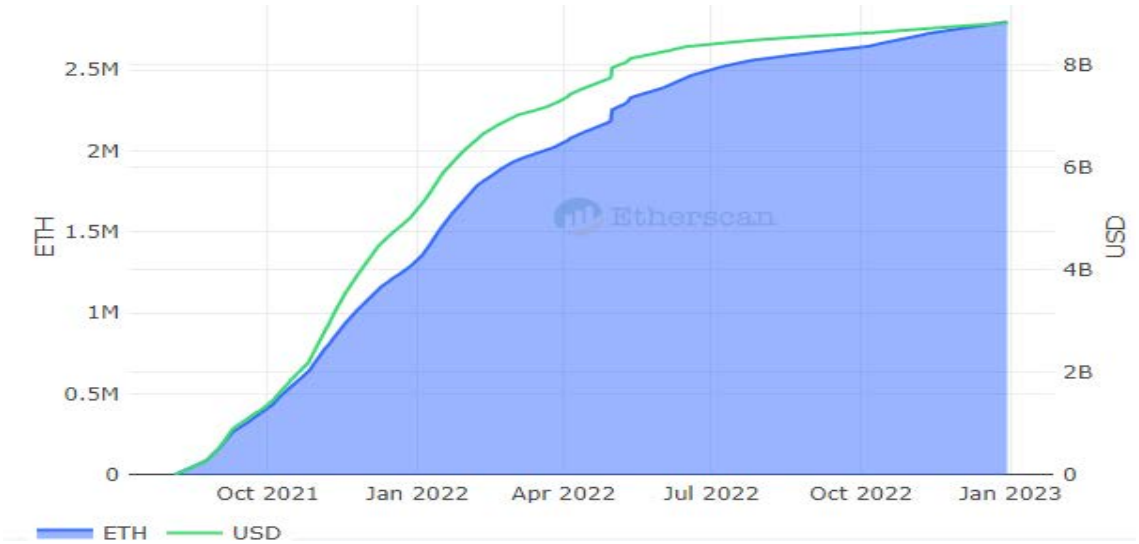

Zdroj: Etherscan

Podle údajů z oficiálního blockchainového prohlížeče Etherscan bylo od začátku implementace EIP-1559 ke konci tohoto kalendářního roku spáleno celkem více než 2,79 milionu ETH v hodnotě přes 8,8 miliardy amerických dolarů (v roce 2021 bylo spáleno 1,28 milionu ETH). Díky implementaci EIP-1559, které modifikovalo

poplatkovou strukturu ethereum transakcí, se část ETH při každé transakci spaluje. To redukuje oběžnou zásobu ETH a napomáhá ethereu na cestě stát se deflačním aktivem.

ETH – Stakenuté ETHs

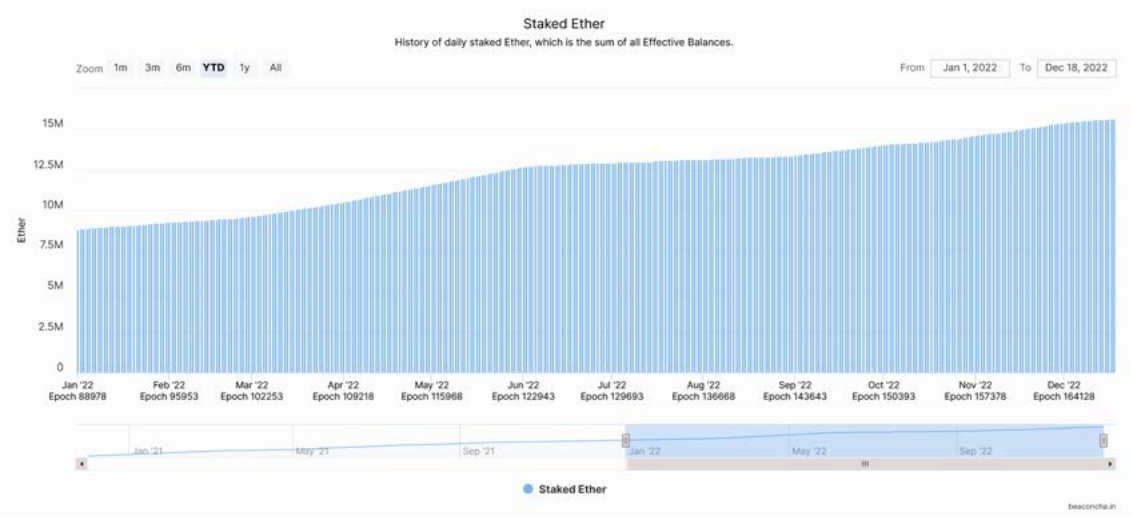

Zdroj: Etherscan

Množství stakeovaných ETH se v roce 2022 vyšplhalo až na úroveň téměř 15,7 milionu ETH. Můžeme pozorovat jasný rostoucí trend ochoty podílet se na validaci transakcí a bloků ze strany uživatelů. Za toto validování si validátoři aktuálně připisují odměnu přibližně 4,2 % APY přímo v ETH.

Zájem o staking i nadále roste, a to i vzhledem k dalším očekávaným vylepšením sítě Ethereum. Další vylepšení sítě je naplánováno na rok 2023 a má za cíl aplikovat takzvaný sharding. Sharding je proces horizontálního rozdělení určité databáze s cílem rozdělit výpočetní zátěž, kterou tato databáze nese. Tento upgrade by měl zvýšit celkovou propustnost sítě, a tedy zvýšit takzvané TPS (Tansaction Per Second – počet transakcí za sekundu). Někteří odborníci připouštějí také potenciální snížení poplatků v síti.

DEFI V RETROSPEKTIVĚ

Počet uživatelů DeFi aplikací

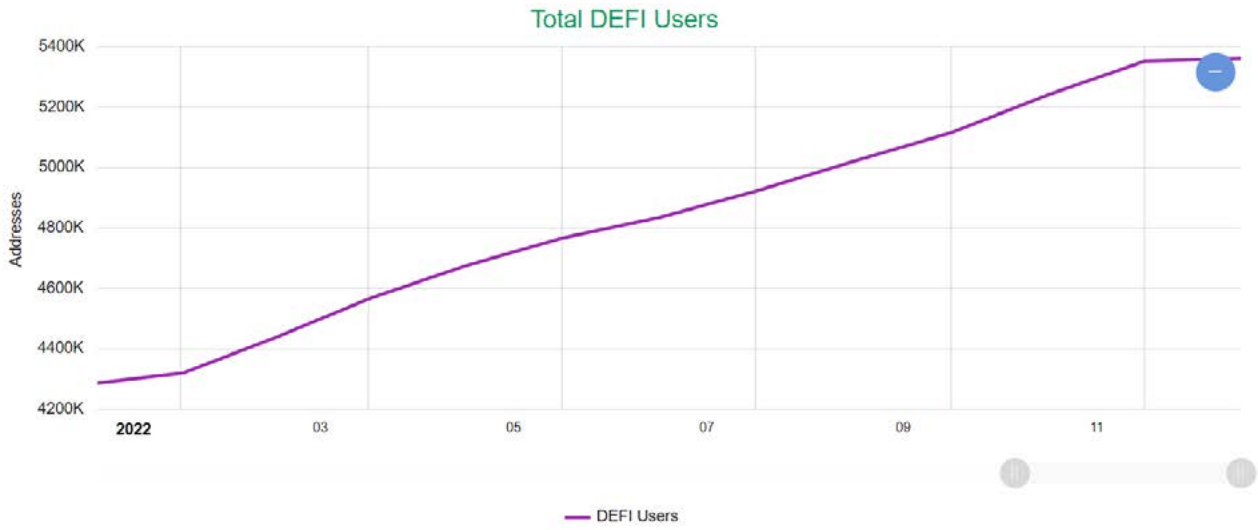

Zdroj: Cryptobeholder

Zaměření kryptoměn na sektor DeFi je jeden z nejvyhledávanějších způsobů jejich používání. V roce 2022 přibylo více než 1,041 milionu unikátních adres, které interagovaly s platformami DeFi. V těchto dnech DeFi však zažívá značný pokles zájmu. Množství zdrojů, které jsou v tomto odvětví uloženy, se za poslední rok snížilo o více než 77 %. Tento vývoj je očividný, vzhledem k medvědímu trhu, ve kterém se aktuálně světová ekonomika nachází. Podobný vývoj můžeme sledovat i v případě počtu aktivních uživatelů DeFi aplikací.

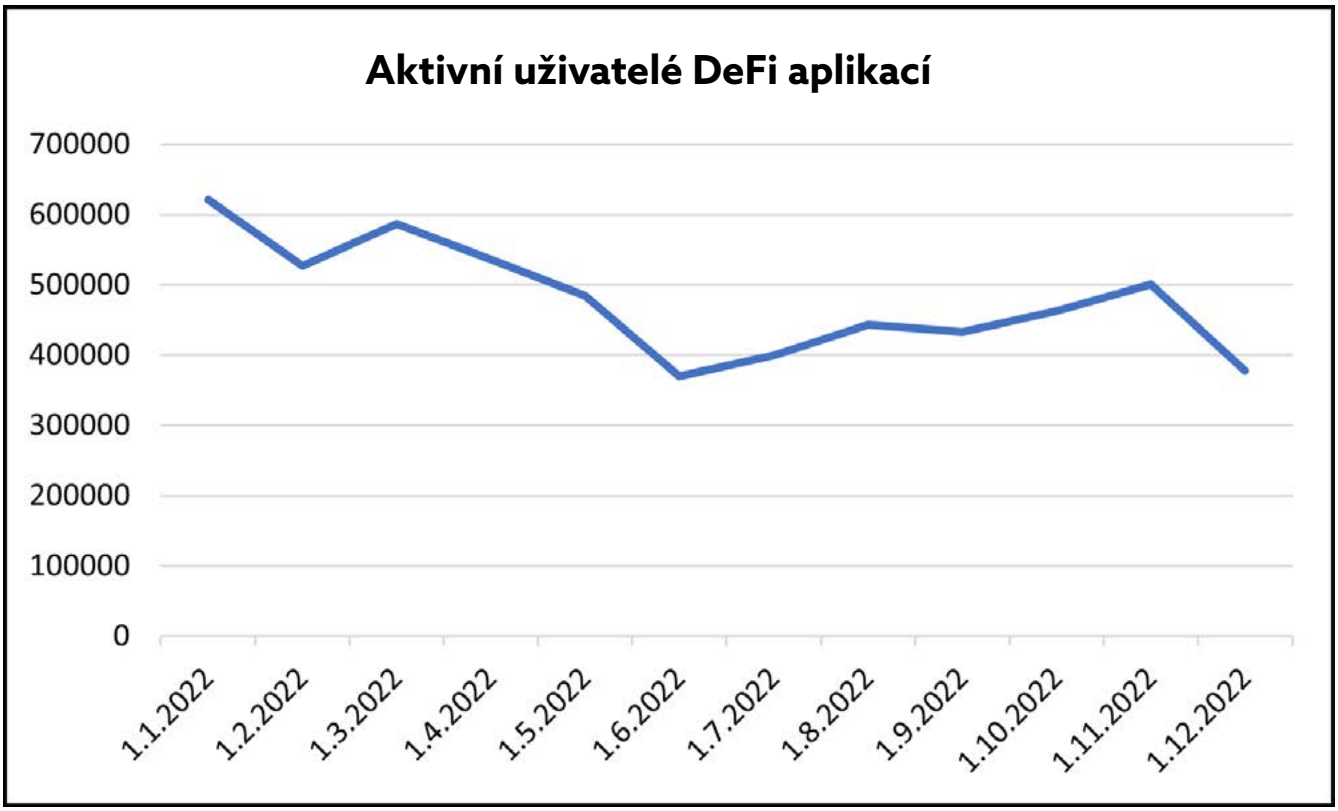

Zdroj: Fumbi Research

Počet aktivních uživatelů v roce 2022 klesl přibližně o 39 %. I přes tento vývoj se však v sektoru DeFi vyvíjejí stále nové projekty, které mají za cíl zefektivnit používání těchto aplikací. Dá se tedy předpokládat, že cykličnost, která je pro kryptoměny charakteristická, bude zjevná i v tomto odvětví.

zkEVMs

Pro lepší porozumění toho, co je zkEVM, si tento název rozdělíme na dvě části. ZK je zkratka pro zero-knowledge proofs, což je šifrovací algoritmus, se kterým přišla v roce 2019 firma ZK Proof. Tento algoritmus je průlomový v tom, že umožňuje ověření správnosti jistého výpočetního výsledku i bez toho, aby znal proměnné, které daný výsledek vytvořily. EVM je zkratka pro Ethereum Virtual Machine, která představuje srdce blockchainu Ethereum.

ZkEVM můžeme tedy charakterizovat jako možnost ověření dat přímo na blockchaine Ethereum (nebo jeho druhých vrstvách) bez nutnosti znát všechna data. Takovým způsobem se tedy nejen šetří místo na síti, ale také se zachovává soukromí samotných uživatelů.

zkEVMs se dále dělí na základě toho, jak dokazují správnost svého výpočtu. Dělí se na takzvané validní důkazy/důkazy validnosti, které dokazují správnost provedené transakce velmi efektivním způsobem a na ZK Proofs/důkazy nulové znalosti, které dokazují správnost provedené transakce bez odhalení citlivých údajů o dané transakci. Mezi rollupy, které se rozhodly zakomponovat zkEVM, patří například Starknet, zkSync či Aztec.

DeFi – Total Value Locked (TVL)

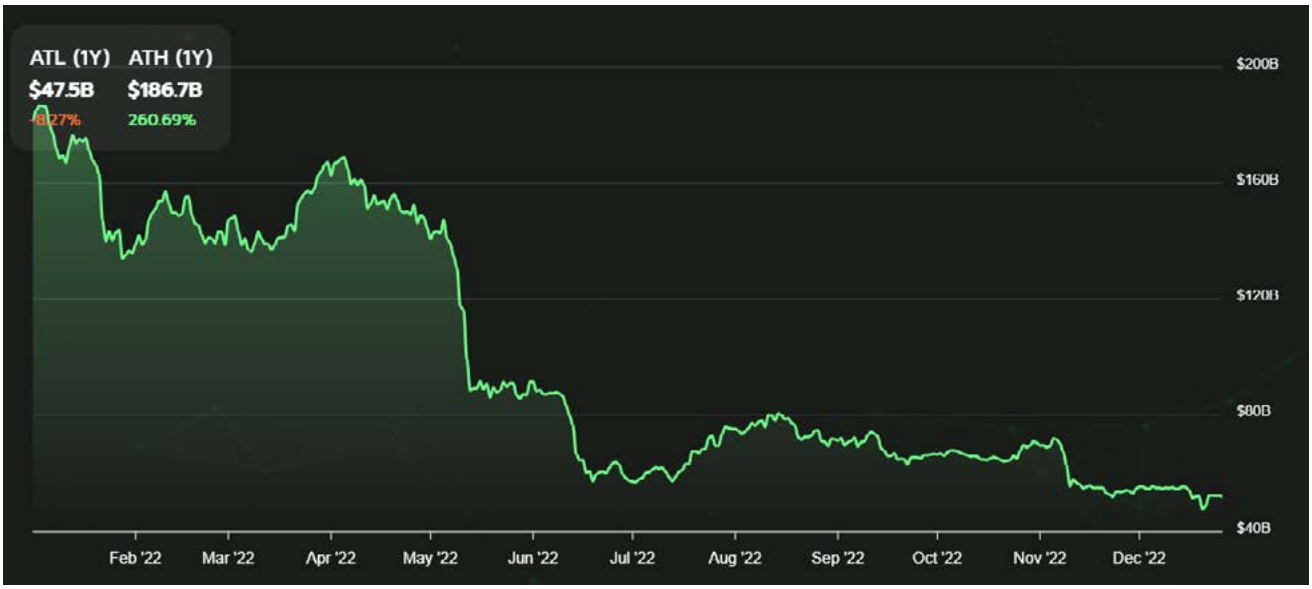

Zdroj: mc.xyz

Celková hodnota, která byla v sektoru DeFi uložena, byla na začátku roku přibližně 242 miliard dolarů. K prvnímu prosinci objem zdrojů uložených v DeFi činil už jen méně než 62 miliard. Pokles v průběhu roku 2022 představuje téměř 75 %. Tento pokles, jak jsme si již připomněli, je spojen s aktuálním cyklickým vývojem a medvědím trhem, který zažívá nejen trh kryptoměn, ale také tradiční třídy aktiv, mezi něž patří například akcie.

TVL podle chainů

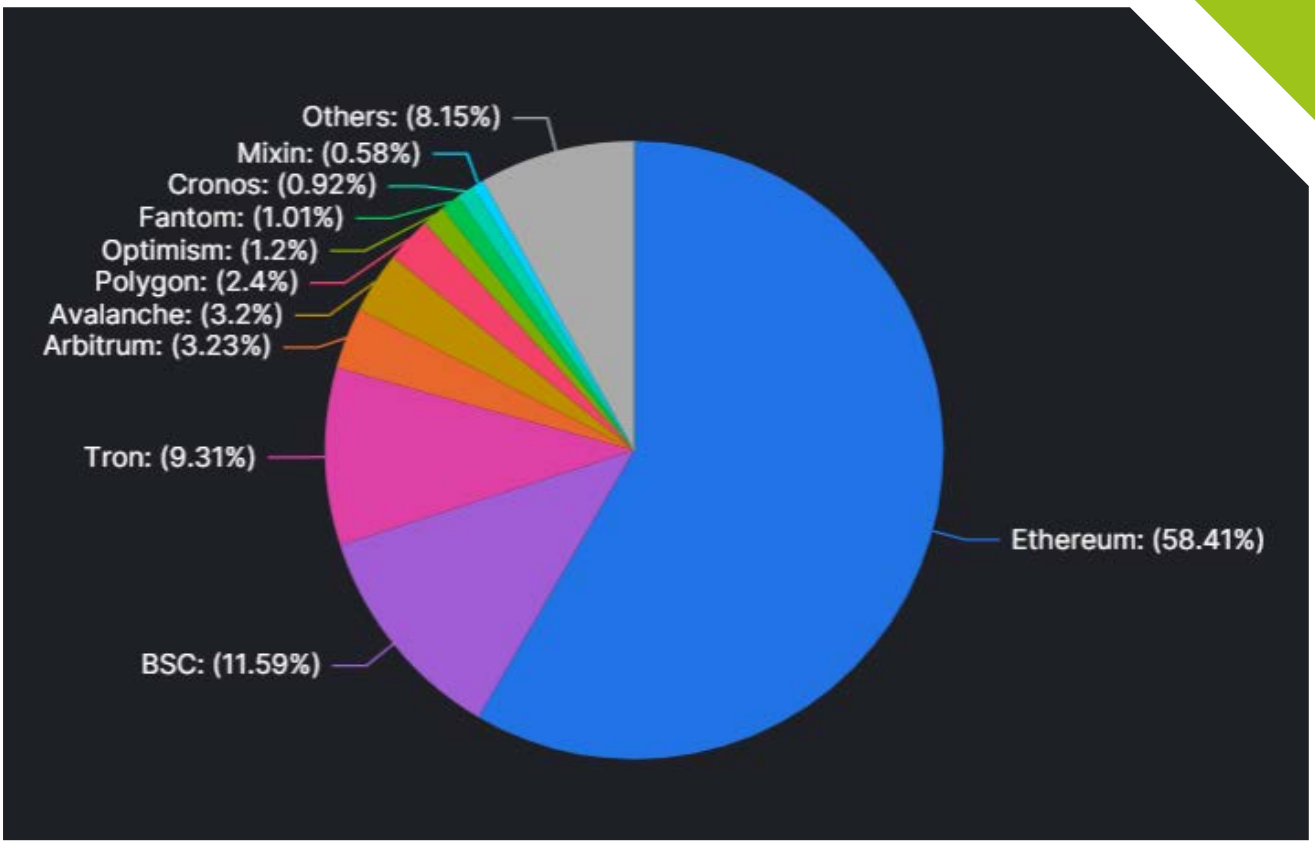

Zdroj: Defillama

Podle portálu Defillama do dnešního dne operuje 160 blockchainů, které poskytují DeFi služby. V grafu top 10 blockchainů z této oblasti můžeme stále sledovat jednoznačnou dominanci Etherea. Druhým největším blockchainem s tržním podílem 11,59 % v sektoru DeFi je Binance Smart Chain. Třetím nejvýznamnějším blockchain podle TVL (Total Value Locked) je Tron, který získal významný tržní podíl po pádu blockchainu Terra.

Nejpopulárnější DeFi aplikace současnosti

Mezi 5 nejpopulárnějších DeFi aplikací současnosti patří protokoly MakerDAO, Lido, Curve, AAVE a Uniswap. MakerDAO je protokol umožňující ražení jednoho z nejpoužívanějších decentralizovaných stablecoinů DAI. V této aplikaci je aktuálně alokováno 6 miliard dolarů, které jsou tvořeny převážně stablecoiny USDC, GUSD a USDP. Druhou největší aplikací je Lido se zaměřením na likvidní staking. Za tento staking uživatelé inkasují takzvané liquidity provider tokeny, které mohou dále využívat v dalších aplikacích jako například Curve a pobírat dodatečný výnos z jejich původního stakeu.

Curve finance je jedna z nejvyužívanějších decentralizovaných DeFi burz současnosti, ve které jsou alokovány téměř 4 miliardy dolarů. Tato burza uživatelům umožňuje swapování a staking. Primární zaměření protokolu AAVE je na poskytování půjček. Aktiva, která si uživatelé AAVE mohou půjčit, tvoří stablecoiny, ETH a WBTC.

Pátou největší aplikací je momentálně Uniswap, jedna z prvních decentralizovaných burz vůbec, která umožnila swapy a poskytování likvidity již v roce 2018. Od té doby prošla několika změnami. Například její aktuální verze nabízí rozšířené uživatelské rozhraní o možnost stanovení nejvyššího cenového rozpětí, které je uživatel ochoten přijmout při exekuování transakce.

Nejpopulárnější decentralizované burzy podle obchodovaného objemu

Decentralizované burzy odrážejí základní hodnotu, kterou používání kryptoměn přináší, a to je decentralizace. Mezi nejpopulárnější decentralizované burzy roku 2022 patřily:

- Uniswap
- Curve
- PancakeSwap
- DODO
- SushiSwap

Uniswap a Curve jsme si již charakterizovali, proto bychom se stručně podívali na PancakeSwap. PancakeSwap je decentralizovaná burza která operuje primárně na Binance Smart Chainu, přičemž od 1.9. se rozšířilo pole působnosti této burzy i na síť Ethereum. Její průměrný měsíční obchodovaný objem v roce 2022 činil 12,08 miliard dolarů.

Dalším protokolem je DODO Finance. DODO je protokol, který je charakteristický algoritmem, který poskytovatelům likvidity a tvůrcům trhu poskytuje pevnou úroveň likvidity. Průměrný měsíční objem, který byl v loňském roce na této burze zobchodován, činí 5,18 miliardy dolarů.

SushiSwap je burza, která podporuje swapy tokenů až z 10 různých blockchainů. Rovněž umožňuje poskytování likvidity ve více než 19 000 poolech. SushiSwap je metrikou zobchodovaného objemu podobný burze DODO. Průměrný objem prostředků, který byl zobchodován přes SushiSwap činil téměř 5 miliard měsíčně.

Analýza protokolu – Uniswap a integrace NFTs

Jak jsme si již vzpomněli, Uniswap je decentralizovaná burza, která uživatelům umožňuje nakupovat a prodávat kryptoměny bez potřeby centrální autority. Jednou z nových a významných novinek Uniswapu je integrace nezaměnitelných tokenů (NFTs).

NFT jsou jedinečná digitální aktiva, která představují vlastnictví konkrétního předmětu nebo části obsahu, jako je například umění, hudba, videa a jiné. Tento obsah je uložen na blockchainu, přičemž jejich charakter je podobně obchodovatelný jako tradiční aktiva. Společnost Uniswap integrovala NFT do své platformy několika způsoby. Jedním z nich je tržiště NFT, které umožňuje uživatelům obchodovat s NFT pomocí kryptoměn. Toto tržiště je poháněno smart kontrakty, které jsou automaticky exekuovány, což znamená, že platforma nemá žádný přístup ani možnost zasáhnout do procesu vypořádání transakce, která je provedena mezi dvěma subjekty.

Dalším způsobem integrace je umožnění používání NFTs ve formě kolaterálu v DeFi. Integrace dalšího typu aktiv přináší Uniswapu zcela nové příležitosti a možnosti, které budou moci uživatelé této DEX využívat. Takto se sběratelé NFT nemusí zbavovat svých děl, ale mají možnost jejich kolateralizace. Takovou formu kolateralizace nabízí zatím jen pár burz jako například niftygateway nebo NFTfi.

Bridges (Mosty)

Přes kryptomosty bylo v roce 2022 přesunuto přibližně 54,2 miliard. dolarů. Mezi nejpoužívanější mosty patřil HOP protocol, Synapse, Celer Cbridge, Stargate a Polygon PoS Bridge. V posledních měsících je nejvíce používaným mostem Arbitrum Bridge s transakčním objemem 605,7 milionu. Takový nárůst objemu transakcí je často spojován se spekulací na airdrop, o kterém se diskutuje v posledních týdnech stále více. Druhým nejpoužívanějším mostem je aktuálně Optimism Gateway. Tímto mostem ujelo za poslední měsíc přibližně 253,69 milionu dolarů.

REN – přechod na 2.0

REN, dříve známý jako Republic Protocol, je open source decentralizovaný protokol, který umožňuje bezpečný a anonymní přesun mezi blockchainy. V roce 2021 REN oznámil své plány na přechod na REN 2.0, což je aktualizace protokolu, jejímž cílem je zlepšit škálovatelnost, bezpečnost a použitelnost. Komunita REN tento přechod velmi očekávala, protože věří, že přinese významné výhody pro protokol a jeho uživatele.

Jedním z hlavních cílů aktualizace REN 2.0 je zvýšení škálovatelnosti protokolu. Cílem REN 2.0 je vyřešit tento problém implementací více vylepšení škálovatelnosti včetně použití shardingu, který protokolu umožňuje paralelní zpracování více transakcí. REN 2.0 zahrnuje také zavedení nových funkcí, jako jsou například cross-chain atomické swapy, které uživatelům umožňují výměnu digitálních aktiv mezi podporovanými blockchainami. Tento přechod na novou verzi s sebou nesl i určitá rizika. Hlavní riziko tkví v tom, že pokud se na síti REN budou nacházet nějaké zdroje, tak po přechodu na novou verzi mohou být trvale ztraceny. Na této síti se stále nachází 640 BTC, jejichž část drží i hráči, jako jsou například Curve s 33,87 BTC nebo Uniswap s 9,95 BTC.

Hacky v sektoru DeFi

V následujících odstavcích se podíváme na hackerské útoky v sektoru DeFi, které během roku 2022 otřásly celou kryptokomunitou.

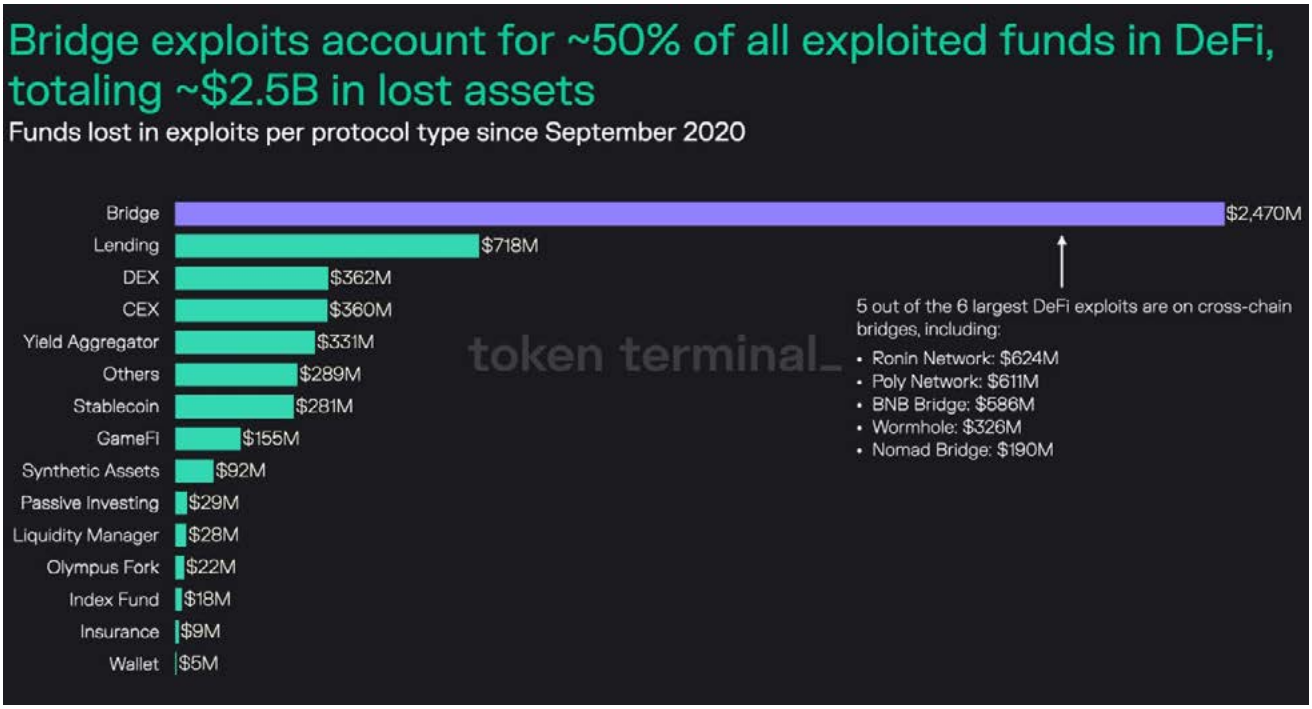

Zdroj: Token Terminal

Nomad Bridge

Hack, který se stal na tomto cross-chain mostu, vznikl díky zranitelnosti v kódu. Tuto zranitelnost si uvědomil útočník, který si všiml, že kód Nomadu nesprávně ověřil to, že zpráva byla schválena předtím, než ji Nomad zprocesoval. Jakmile si této chyby všimli i další uživatelé, stačilo jim jen zkopírovat údaje útočníkové transakce, vyměnit jeho adresu za svou a hack byl proveden. Díky této chybě vybíralo několik tisíc adres totožnou částku a to 202 440 USDC. Tímto hackem byly však zasaženy výlučně tokeny na bázi Etherea. Mezi útočníky nebyli jen špatní, takzvaní „black hat" hackeři, ale také „white-hat", kteří Nomadu vrátili zpět více než 36 milionů dolarů.

BNB hack

Problému na síti Binance si všimli její validátoři. Postřehli podezřelou aktivitu na mostě jejich BSC Token Hubu. Validátoři vyhodnotili, že cíl vykonávané aktivity na jednom z jejich mostů je ražení dodatečných BNB tokenů. Hackeři si za 90 minut „vytlačili" BNB v hodnotě 100 milionů, přičemž maximální škoda mohla podle odhadů dosáhnout až hodnoty 570 milionů. Díky promptnímu zásahu validátorů sítě se to však nestalo. Týden po hacku Binance zareagovalo spálením 2 065 152,42 BNB čímž vrátilo celkovou zásobu BNB na původní úroveň.

Wormhole

Wormhole je cross-chain bridge, který umožňuje odesílání a přijímání tokenů z více sítí jako je Ethereum, Solana, Avalanche, Polygon, BNB Smart Chain a jiné. Uskutečnění hacku se útočníkovi podařilo přes zfalšování platného podpisu transakce, který mu umožnil volně vyrazit 120 000 wETH na síti Solana. Tento zabalený (zaklíněný) ekvivalent etherea odpovídal hodnotě 325 milionu dolarů. Tokeny byly následně vyměněny za přibližně 250 milionů dolarů v ETH, které byly z Wormhole adresy odeslány na adresu hackera. Těmto útokům se útočníkovi podařilo zlikvidovat většinu etherů, které sloužily jako jistota jejich popraskaných verzí na síti Solana. Kapitálovou díru, která se tímto hacknutím vytvořila, zaplnil fond rizikového kapitálu Jump Crypto a to v plném rozsahu. Na svém Twitteru následně uvedli, že cross-chain je jednou z podstatných oblastí potřebných pro multichainovou budoucnost.

Axie Infinity

V oficiální zprávě společnosti se uvádí, že hackerům se podařilo získat přístup k soukromým klíčům validačních uzlů, což vedlo ke kompromitování pěti z celkových devíti validačních uzlů, což je minimum vyžadovaných podpisů potřebných k odsouhlasení transakcí. Hlavní příčinu hacknutí lze vystopovat až do loňského roku, kdy Axie DAO poskytla přístup společnosti Sky Mavis, aby jejím jménem podepisovala transakce s cílem zmírnit objem uživatelů. Tento přístup však nikdy nebyl firmě Sky Mavis odebrán, což nakonec vedlo k přístupu hackerů přes pomyslná zadní dvířka. To nakonec vyústilo v hacknutí aktiv v hodnotě 600 milionů dolarů.

Harmony

Stejně jako u předchozích hacků, i při tomto hrála hlavní roli zranitelnost cross-chain mostu mezi Harmony, BSC a ETH. Společnost Harmony však neodhalila přesný způsob odcizení prostředků z jeho mostu a odmítla další komentování vzniklé situace. Informace, která je známá, je jen výše odcizených prostředků. V inkriminovaném hacku bylo odcizeno přibližně 100 milionů dolarů.

NFTS, GAMEFI A METAVERSE

Co se stalo s NFT trhem v roce 2022?

NFT Yearly Sales Overview Shelly • 2022-12-23 7

Block Date: Year	Sales ($)	Unique Buyers	Unique Sellers	Transactions	Average Sales ($)	Sum of Amount
2022	55,630,961,834.28	3,090,085	2,670,924	45,382,331	1,074.26	8,836,249,704.59
2021	20,200,911,355.46	1,577,930	891,707	14,362,148	1,374.15	73,671,754,378.93
2020	142,630,601.37	32,475	22,610	260,643	398.86	3,591,431,881.69
2019	19,152,362.80	8,051	7,911	98,963	106.04	108,095,219.26
2018	11,342,549.81	2,878	1,961	15,984	599.69	136,785,356.64
2017	140,221.16	167	83	1,222	114.75	498.82

Zdroj: Cryptoslate

NFTs jsou stále považovány za jeden z nejzajímavějších způsobů, jak přilákat lidi k tomu, aby si vyzkoušeli interakci na blockchainu. Porovnáme-li rok 2022 s těmi předchozími, celkové tržby z prodeje ke konci roku činily více než 55,5 miliardy dolarů, což je nárůst o 175 % z 20,2 miliardy dolarů v roce 2021. Je však třeba dodat, že většina zisků a rekordních prodejů se uskutečnila v prvním čtvrtletí - od té doby zaznamenáváme kontinuální trend poklesu tržeb.

Zdroj: Footprint Analytics

Navzdory vysokému nadšení pro inovativní využití NFTs se ke konci roku 2021 zdálo, že trh je již příliš přepálený. Časy, kdy se na OpenSea platformě prodávaly nejbizarnější obrázky od výmyslu světa za několik milionů dolarů, jsou na určitou dobu za námi. Objem obchodů NFT dosáhl svého vrcholu v lednu s hodnotou 17,4 miliardy dolarů. Podle portálu Bloomberg ke konci roku 2022 objemy obchodů NFT klesly o 97 % ze svého lednového maxima. Navzdory obrovským poklesům metrik jako jsou obchodované objemy, počet unikátních vlastníků NFTs a průměrné ceny na NFT, jsme viděli i různá pozitiva. Vznikly zajímavé projekty, umělecká díla, unikátní

sbírky přímo od umělců či organizací (např. Johnny Depp vytvořil kolekci Never Fear The Truth, FIFA World Cup 2022 NFTs) a mnohé další.

Zdroj: Twitter

Letos se na NFT tržištích zobchodovaly určité kousky za pozoruhodné ceny. Tak jako v roce 2021, i letos byly NFTs z kolekce CryptoPunks populární, ale díky tomu, jak jednoduché je NFT vytvořit a pochopit koncept jeho fungování, přišlo na trh obrovské množství kolekcí. Za zmínku stojí například XCOPY NFT vydražené za 6,2 milionu dolarů nebo NFT CryptoPunk #5588, které se prodalo za 23,7 milionu dolarů. AssangeDAO, organizace, která bojuje za svobodu zakladatele WikiLeaks Juliana Assangea, vyhrála nabídku na Assange a Pak's Clock NFT. Za tu v únoru zaplatila 52,7 milionu dolarů, které šly na právní obranu Juliana Assangea. Tyto rekordní ceny byly dosaženy na začátku roku 2022 a byly následovány poklesem.

Google trends – Slovensko

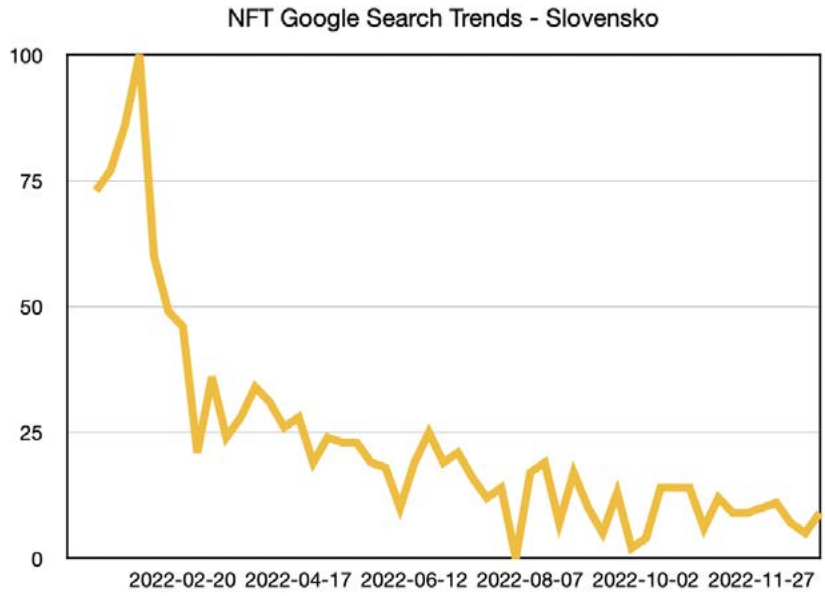

Zdroj: Google trends

Google statistiky ukazují, že i na Slovensku během celého roku klesal zájem o NFTs, ke konci roku byl o 90% nižší než lednové maximum. Nejvíce vyhledávané byly NFTs v Číně, Hong Kongu a Singapuru. Slovensko se umístilo na 61. místě v počtu vyhledávání.

Prosincová bizarnost: Trump Digital Trading Cards

Zdroj: The New York Times

Na začátku prosince do kryptouměleckého světa nečekaně zavítal i Donald Trump, který na sociální síti Truth Social, kterou používá jako alternativu sítě Twitter, oznámil svoji vlastní kolekci Trump NFT. Ještě v roce 2021 Trump ve svých vyjádřeních nebyl fanouškem blockchainu a kryptoměn, proto jeho NFT kolekci na síti Polygon, která sestávala ze 45 000 NFT při startovní ceně 99 dolarů za kus, nečekal asi nikdo.

Třeba dodat, že za touto kolekcí stojí firma NFT INT, které byla udělena licence přímo od Trumpa k tomu, aby mohla použít jeho vzhled a podobu na NFT kartičkách. Peníze vydělané přímo z prodeje NTFs údajně nepůjdou na jeho prezidentskou kampaň. Kromě toho se Trump nyní vyjadřuje o NFT pozitivně jako o umění „velmi podobném baseballové kartě, ale mnohem vzrušujícím."

Celá sbírka se během pár hodin vyprodala a za 12 hodin přinesla zisk kolem 4,45 milionu dolarů. NFTs se momentálně obchodují na platformě OpenSea, kde se cena pohybuje nejčerstvěji kolem 250$ za kus. Z ceny jde 10% přímo tvůrcům. Velký hype už zřejmě opadl, protože zobchodované objemy i ceny, za které lidé obchodují tyto NFTčka, koncem prosince klesly o 90%.

Co je to metaverse?

Metaverse je virtuální svět s virtuální ekonomikou, který pomocí blockchainu umožňuje uživatelům pracovat a hrát si ve virtuální podobě světa. Metaverse přináší online virtuální realitu, kde lze pracovat, hrát si, nakupovat, cvičit a socializovat se. Každý uživatel v metaversu si může vytvářet své vlastní avatary na základě rozpoznávání obličeje, zakládat si vlastní podniky, kupovat nemovitosti, vytvářet obsah, vlastnit aktiva, navštěvovat koncerty a mnohé jiné věci možné v reálném světě – to vše v jednom virtuálním prostředí. Je to pohlcující zážitek, který využívá blockchain a gamifikovaný mechanismus DeFi k zajištění funkční a digitální interní ekonomiky.

Meta – Co bude s metaverse?

Zdroj: Meta

V roce 2022 toho bylo o společnosti Meta psáno dost – propouštění více než 11 000 zaměstnanců, pokles tržeb z Facebook Ads, které vystupovaly jako hlavní komponent příjmů společnosti a mnohé další zprávy.

Negativní čísla se ani zdaleka netýkají jen společnosti Meta. Píšeme o ní kvůli tomu, abychom se podívali, jak pokročilo úsilí Marka Zuckerberga, který vyčlenil mnoho úsilí na budování vlastní metaverse v naději, že vytvoří virtuální svět pro statisíce uživatelů.

Portál WSJ zveřejnil čísla, podle kterých Horizon World (metaverse produkt od společnosti Meta), používá méně než 200 000 uživatelů a většina z nich se po vyzkoušení produktu již nikdy nevrátí. VR souprava Oculus Quest zaznamenává rekordní pokles prodejů a v roce 2023 očekáváme konkurenční produkty od společností Apple a Sony, což by potenciálně mohlo mít další negativní dopad na prodejní čísla.

Mark Zuckerberg ve své vizi představil svět, ve kterém jsou každodenní předměty nahrazeny digitálními a co víc, transformovaly by se i každodenní aktivity jako cvičení, návštěva blízkých, způsob, jakým pracujeme a setkáváme se.

To, zda je to dobrý nápad, je k diskusi, každopádně rok 2022 nebyl úplně tím nejvhodnějším pro takový experiment. Návrat do „normálního" života po Covidu, kdy lidé přestali trávit veškerý svůj čas online, zhoršení ekonomické situace a také nedostatečný due diligence firmy z hlediska tržního potenciálu v této oblasti přispěly k tomu, že jen za rok 2022 stál tento experiment firmu až 18 miliard dolarů v segmentu Reality Labs, který se

zabývá AR/VR. Meta plánovala dosáhnout čísla někde kolem 500 000 uživatelů produktu Horizon Worlds do konce roku 2022, což se ani zdaleka nepodařilo a vývoj tohoto produktu je momentálně pozastaven. Pro srovnání, i nejpopulárnější decentralizované virtuální světy na blockchainu jako Decentraland nebo The Sandbox, mají jen pár stovek aktivních uživatelů za den.

Dalším aspektem je, že metaverse v takovém podání není decentralizován, což odrazuje nejen uživatele, ale i vývojáře, kteří chtějí budovat a prodávat digitální produkty v metaversu, od kterých si Meta účtuje neuvěřitelných 47,5% (30% poplatek za Meta Quest Store + 17,5% poplatek Horizon Worlds). To jim samozřejmě nedává žádnou incentivu, jelikož „Facebookovská metaverse" nemá ani dostatek uživatelů, aby se jim tam vůbec vyplatilo něco budovat.

Metaverse verze Web 3.0

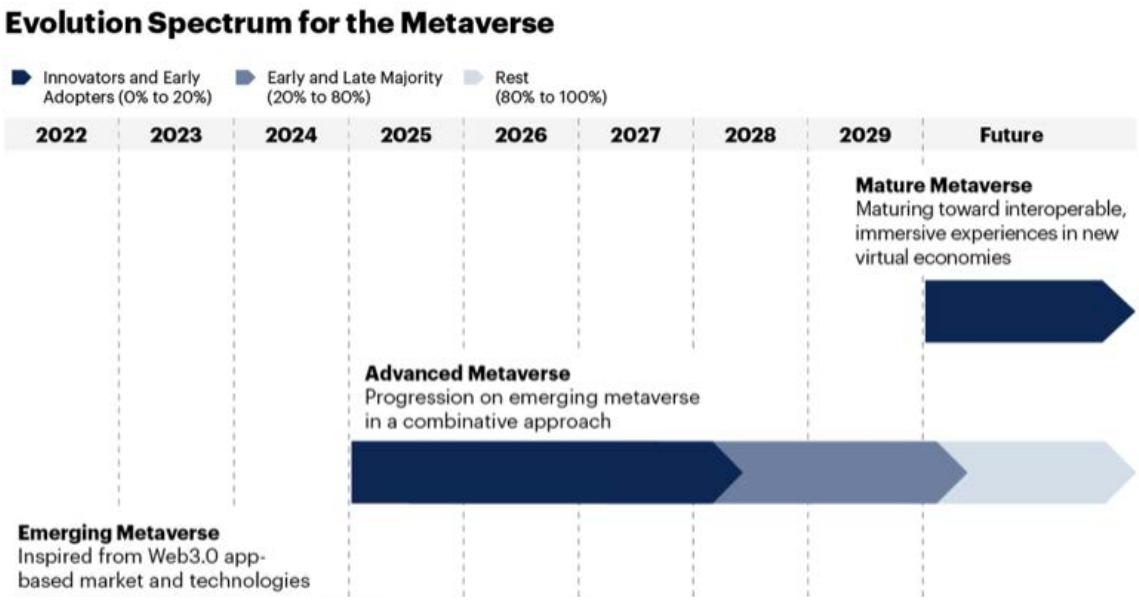

Zdroj: Gartner

Metaverse v decentralizované Web 3.0 podobě sestává z digitálních světů založených na blockchainu – základním pilířem je, že uživatelé mají kontrolu nad vlastnictvím své identity, dat a aktiv.

Metaverse je zřejmě stále ještě ve svých úplných začátcích, ale postupně se vynořují nové nápady na jeho využití, které se už netýkají jen her, umění a decentralizovaných světů. Letos projekty Decentraland a SandBox oznámily spolupráci s různými finančními institucemi - Standard Chartered a HSBC ve spolupráci s The Sandbox, jakož i JPMorgan ve spolupráci s Decentralandem nakoupili své první virtuální pozemky. Módní značky jako Gucci a Burberry vytvořily své první virtuální butiky ve spolupráci se Sandbox a Blankos Block Party. V březnu se v Decentralandu konal i úvodní Metaverse Fashion Week.

ALTERNATIVNÍ SMART KONTRAKTOVÉ PLATFORMY

Vývoj ekosystémů smart kontrakt platforem v roce 2022

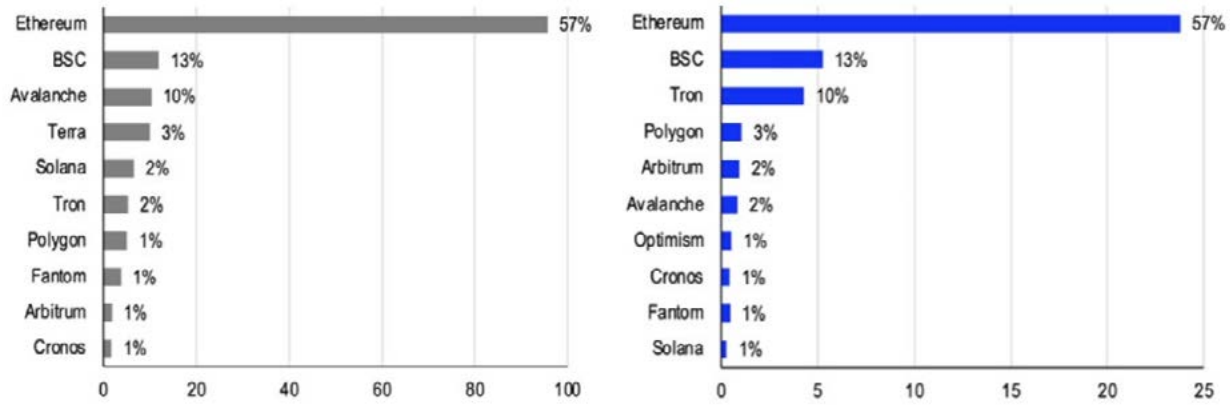

Zdroj: Coinbase, DeFiLlama

Navzdory rostoucí konkurenci v podobě více než 140 L1/L2 smart kontraktových platforem se podařilo Ethereu obhájit první místo. Kvůli momentálním podmínkám na trhu celkový TVL na alternativních platformách klesl o více než 50 % – největší propad zaznamenaly platformy Terra a Solana. Na druhé straně, například Binance Smart Chain (BSC) si stále drží svou popularitu a platformy jako Polygon, Arbitrium a překvapivě Tron, zaznamenaly významný procentuální nárůst. Rok 2021 se nesl ve znamení oblíbenosti a vzniku konkurenčních DeFi projektů na novějších L1 platformách jako Solana, Avalanche, či Terra, ale v roce 2022 jsme se vrátili zpět k základům - populární bylo opět Ethereum, L2 řešení na Ethereu (Arbitrium, Optimism) nebo i BSC či Tron - blockchainy forknuté z Etherea.

Krok k vyšší adopci DeFi a ke snadnějšímu používání nabídli různé cross-chain protokoly, například messaging protocol Layer Zero, který přišel s řešením umožňujícím vzájemnou komunikaci mezi blockchainy bez nutnosti záviset na protokolu třetí strany. Tento přínos umožní vytvářet nové druhy aplikací, jako například swapové protokoly (Stargate) umožňující swapovat nativní aktiva mezi různými podporovanými blockchainami, popřípadě protokolem mezi sebou navzájem.

Implikace pro smart kontraktovou platformu Solana po krachu burzy FTX?

Pád centralizované burzy FTX ovlivnil také DeFi na blockchainu Solana, kterému se ještě během třetího kvartálu dařilo. Do té doby na něm vznikaly nové projekty a celý ekosystém se jevil být stabilní. Solana lákala mnohé svou rychlostí, škálovatelností a nízkými poplatky.

Solana však byla úzce spjata se Samem Bankmanon-Friedem (SBF), jeho traderským fondem Alameda Research a jeho projektem Serum, který byl jedním z hlavních poskytovatelů DeFi likvidity na Solanu. Součástí projektu Serum byla kniha objednávek, která byla integrována do téměř všech projektů. Ukázalo se, že Serum nebyl kontrolován komunitou, ale privátním klíčem, který byl ve vlastnictví burzy FTX – což v podstatě znamenalo, že každý, kdo měl přístup ke klíči, mohl svévolně měnit pravidla a kód.

Tím pádem DeFi na Solanu nebylo až tak decentralizované, jak mnozí doufali, obzvlášť pokud používali Serum. Firmy kolem burzy FTX měly ve vlastnictví téměř všechny SRM tokeny (97%) v oběhu. Díky on-chain datům mnozí na síti Twitter poukázali na to, jak Alameda Research nakoupila tokeny ze Solana ekosystému, participovala na DeFi na Solanu (yield farming) a následně tokeny prodala poté, co cena tokenů vystřelila po zalistování na burze FTX - čili v podstatě forma insider tradingu.

Mnozí se ptají, co bude se Solanou v následujících měsících. Pravdou je, že tato síť má stále mnoho zastánců, zejména v okruzích vývojářů na Solanu. Situace však není dobrá, protože hodně likvidity odešlo s projektem Serum a komunita se mírně roztříštila. Pozitivem je, že centrální element, kterým byl velký stake firem Alameda Research a FTX v ekosystému, je pryč, což může potenciálně přilákat nový zájem o DeFi projekty na Solanu. Po oficiálním oznámení krachu burzy FTX se vývojáři a komunita velmi rychle zmobilizovali a rozhodli forknout Serum (projekt SBF) a vytvořit nový projekt OpenBook, a pokračovat tak bez jakýchkoli vazeb na burzu FTX. Kromě toho, Solana Labs chystá v lednu hackathon a nabízí granty pro vývojáře nového projektu OpenBook, který má Serum nahradit.

STABLECOINY

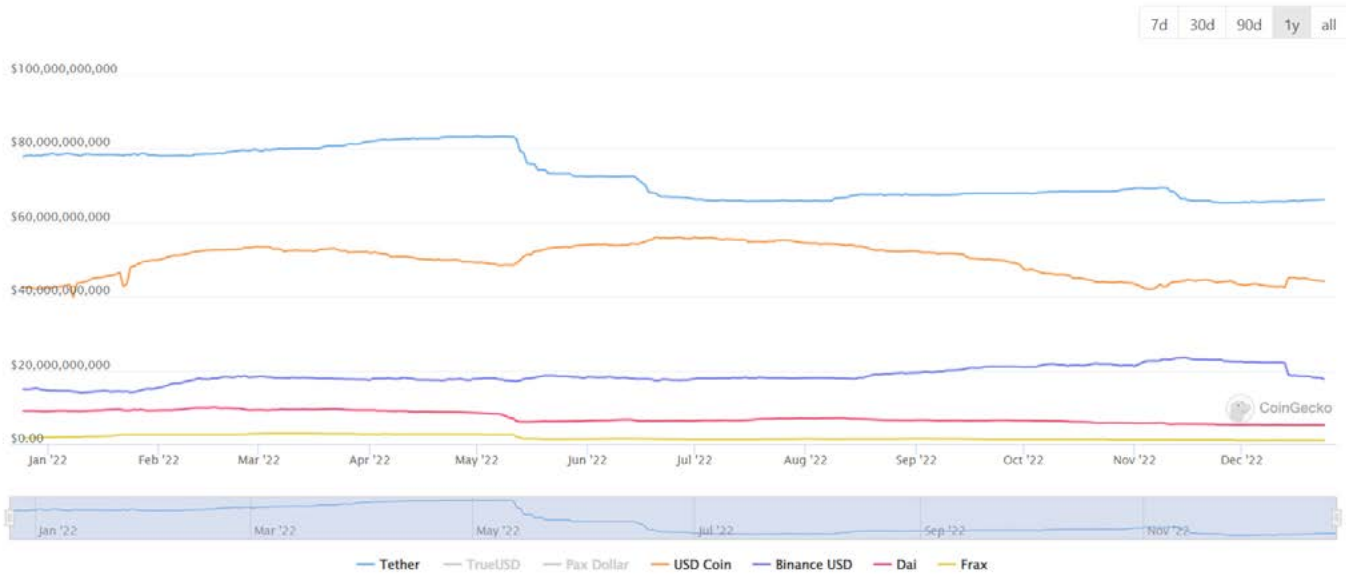

Zdroj: Coingecko

Rok 2022 byl pro adopci stablecoinů proměnlivý. Mezi stablecoiny s nejvyšší tržní kapitalizací patřilo USDT (téměř 66,3 miliard dolarů) a USDC (42,2 miliard). V roce 2022 tradičnější stablecoiny jako DAI a USDT ztratily ze své tržní kapitalizace významná procenta. USDT ztratil přibližně 15 %, přičemž DAI od začátku letošního roku ztratil více než 42 % své tržní kapitalizace. Poptávka po stablecoinu FRAX klesla podobně jako v případě DAI, a to až o 43 %.

Nicméně, ne všechny tituly, které se pohybují na trhu stablecoinů, utrpěly ztrátu. Nejvýznamnější nárůst tržní kapitalizace zaznamenal stablecoin emitovaný burzou Binance. Tržní kapitalizace BUSD během roku 2022 vzrostla o téměř 22 %. Další stablecoin u kterého rostla preference uživatelů byl USDC. Tento růst preferencí vyústil však jen do 4,6% nárůstu tržní kapitalizace tohoto stablecoinu emitovaného firmou Circle Internet Financial, LLC.

Jak na tom v roce 2022 byly alternativní stablecoiny?

Pro obsažení vývoje tržní kapitalizace alternativních stablecoinů jsme se podívali na významné stablecoiny této kategorie jako jsou FRAX, Pax Dollar (USDP) a USDD. Mezi těmito stablecoinami měl nejvyšší kapitalizaci FRAX, který svým inovativním systémem vedení monetární politiky alokuje aktuálně více než miliardu dolarů. Na začátku letošního roku to však bylo až 1,81 miliardy, což značí, že jeho tržní kapitalizace za poslední rok klesla až o 43 %. Zájem o stablecoin USDP, jehož hodnotu zajišťují americké krátkodobé dluhopisy (tzv. treasury bills) a jiné ekvivalenty hotovosti, měl v posledním roce jasný klesající trend. Od začátku roku tržní kapitalizace tohoto stablecoinu klesla o více než 15,5 %.

Další stablecoin, který je nutno zmínit, je diskutabilní USDD od protokolu Tron. Jde o algoritmický stablecoin, jehož mechanismus ražení a pálení peněžní zásoby připomíná mechanismus, na kterém letos selhal protokol Terra. Protokol, za kterým stojí Justin Sun, však ve whitepaperu tvrdí, že tento stablecoin bude nadměrně kolateralizován minimálně ve výši 120 %, a to likvidními aktivy jako jsou například BTC, USDT a TRX. Tento stablecoin vznikl v květnu roku 2022. Tržní kapitalizace USDD je relativně stabilní a od 10. června se pohybuje v rozmezí od 667 až 799 milionů dolarů.

USDC – Zmrazení adres spojených s protokolem Tornado Cash

8. srpna 2022 vydal americký regulační úřad pro kontrolu zahraničních aktiv (OFAC) sankce na protokol Tornado Cash. OFAC tento krok odůvodnil tím, že se prostě snaží zabránit hackerům skupiny Lazarus legitimizovat ukradené kryptoměny. Na tyto sankce okamžitě reagovala společnost Circle tím, že zmrazila všechny USDC na adresách, které v té době interagovaly s Tornado Cash. Tyto sankce dopadly na 81 adres, na kterých bylo zmraženo 75 000 USDC. Podle Dune Analytics je aktuálně zmraženo více než 7,3 milionu. USDC, které leží na 151 adresách. Co stojí za zmínku je fakt, že autor samotného kódu (Jeff Coleman) byl 4 dny po oznámení zadržen policií za podezření zapojení se do činnosti utajování finančních toků a praní špinavých peněz, což je nebezpečný precedens. Ještě nikdy se totiž nestalo, že by jistý státní orgán zakázal svobodu projevu (kterým kód je).

Argument, kterým se uživatelé tohoto protokolu ohradili, bylo, že si chtějí na transparentním blockchainu zachovat svou anonymitu, jelikož se v případě, že vlastní velké objemy např. 100 % ETH, automaticky stávají terčem útoků. Prostřednictvím této aplikace měli uživatelé možnost zachovat si svoji anonymitu a tím i bezpečnost. Dokonce i Vitalik Buterin na sankci reagoval a to tak, že i on sám několikrát použil aplikaci na anonymizaci své adresy, když posílal prostředky ukrajinské vládě určené k podpoře na začátku válečného konfliktu na Ukrajině. Americké státní orgány však takovou aktivitu považují od 8.8.2022 za nelegální.

MakerDao – Interakce s TradFi

MakerDao v říjnu minulého roku oznámilo tříkrokový postup, jakým chce učinit svůj protokol více odolným a decentralizovaným. Součástí tohoto plánu je změnit charakter kurzu DAI. Stablecoin DAI je aktuálně navázán na USD a to 1:1. Po zkompletování všech tří kroků se z DAI stane stablecoin s plovoucím kurzem. Prvním krokem, aby se tento plán zrealizoval, je vytvoření expozice vůči aktivům z tradičních financí. Pro tato aktiva si MakerDao zvolilo americkými státními pokladničními poukázkami se splatností do 1 roku a korporátní dluhopisy v poměru 4:1. Na tuto investici si MakerDao vyčlenil až 500 milionů dolarů.

NOVINKY VE FUMBI ZA ROK 2022

Fumbi na Dubai Expo 2020

Fumbi se jako jediná kryptoinvestiční společnost ze Slovenska zúčastnila výstavy Expo Dubai 2020. Náš CEO Juraj Forgács v Dubaji přednášel na téma Bitcoin: odkud pochází a jak získává hodnotu.

Pozvání Fumbi na Dubai Expo 2020 přišlo od Ministerstva hospodářství a podle našeho CEO Juraje je signálem toho, že státní instituce si uvědomují důležitost technologie kryptoaktiv pro budoucnost České republiky.

Ocenění SuperBrands a Deloitte Technology Fast 50

V roce 2022 jsme získali dvě významná ocenění – SuperBrands Slovakia 2022 a Deloitte Technology Fast 50.

Mezinárodní program Superbrands je nejuznávanější nezávislou globální autoritou v oblasti hodnocení obchodních značek. Každoročně vybírá top brandy ze všech značek působících na trhu na základě obchodních výsledků a průzkumu veřejného mínění. Ty následně posuzuje odborná porota Brand Council složená z expertů na byznys, komunikaci, marketing a média. Do klubu nejsilnějších značek se zařadila také naše společnost Fumbi, která má již více než 110 000 uživatelů a která uvedla první kryptoinvestiční televizní reklamu v Evropě.

Kromě toho, Fumbi získalo 3. místo v kategorii Companies to Watch (Společnosti, které je třeba sledovat) v soutěži Deloitte Technology Fast 50, která hledá a oceňuje nejrychleji rostoucí technologické firmy ve střední Evropě. Do soutěže se celkem přihlásilo až 400 firem ze 16 zemí a Fumbi se umístilo vůbec nejvýše ze všech slovenských společností ve své kategorii.

Fumbi na poště

Jedním z významných projektů letošního roku byla integrace Fumbi na Slovenské poště. K možnostem nakoupit si kryptoměny bankovním převodem či platební kartou, tak přibyla možnost provést vklad na svůj Fumbi účet na kterékoliv poště na Slovensku a klidně i v hotovosti.

Tuto službu, kterou zprostředkovává společnost SKPAY, lze využít ke koupi kryptoměn za hotovost nebo kartou již od 1400 Kč.

Fumbi mobilní aplikace

Fumbi v průběhu letošního roku spustilo svoji vlastní mobilní aplikaci. Prostřednictvím aplikace mohou klienti kromě sledování svého zůstatku na účtu také snadno investovat své finance do kryptoměn prostřednictvím Fumbi produktů a jednoduše si je i vybrat. Stačí si zvolit produkt, platební metodu a provést vklad v minimální výši 1400 Kč. Aplikace je dostupná ke stažení v obchodech Google Play (Android) a App Store (Apple).

Fumbi Kredit

V první polovině tohoto kalendářního roku jsme veřejnosti představili novou inovaci v podobě Fumbi Kreditu. Fumbi Kredit umožňuje našim klientům reagovat na tržní pohyby mnohem pružněji – kdokoli si může kdykoli vložit prostředky do Kreditu, který může vložit do našich produktů právě tehdy, když se mu to bude zdát nejvýhodnější.

Zároveň může každý díky kreditnímu systému rychle přesouvat své prostředky mezi jednotlivými Fumbi produkty, aniž by si musel posílat finance na svůj bankovní účet. Vklad a výběr do Fumbi Kreditu v eurech je bezplatný.

Fumbi Academy

Během letošního roku jsme ve Fumbi spustili vzdělávací akademii s názvem Fumbi Academy. Momentálně se v ní nachází 15 videí, které vás provedou od úplných základů v oblasti kryptoměn a technologie blockchainu až po komplexní a technicky náročnější informace. Akademie je veřejně dostupná a prohlédnout si ji může kdokoli, jedinou podmínkou je mít vytvořený účet ve Fumbi.

My ve Fumbi zastáváme názor, že vzdělávání v oblasti kryptoměn je nesmírně důležité a přímo nezbytné. Proto jsme rádi, že kromě našich Fumbi podcastů můžeme šířit povědomí o kryptoměnách také prostřednictvím vzdělávací akademie.

Fumbi Staking Portfolio

Společnost Fumbi začátkem září rozšířila své produktové portfolio o nový produkt s názvem Fumbi Staking Portfolio. V našem novém produktu lze nalézt až 10 kryptoměn fungujících na konsensuálním algoritmu Proof-of-Stake, které našim investorům generují odměnu ze stakingu ve výši 5-7 % ročně přímo v kryptoměnách.

Tyto kryptoměny mají nižší tržní kapitalizaci než bitcoin, a proto jejich cena kolísá více, než cena bitcoinu. Odměnou za podstoupení vyššího rizika je však možnost dosažení vyššího výnosu. U tohoto produktu naši klienti neplatí žádný vstupní ani roční poplatek a jejich odměna je připisována každý týden.

Fumbi Zaměstnanecký Program

Fumbi se rozhodlo expandovat také v oblasti adopce kryptoměn ze strany slovenských firem. Naši odborníci proto vytvořili produkt, který umožní zaměstnavatelům vyplácet zaměstnancům část mzdy přímo v kryptoměnách na jejich zabezpečený účet ve Fumbi.

V tomto produktu mají samotní zaměstnanci firem na Slovensku možnost vybrat si, jakou část ze své mzdy chtějí investovat do kryptoměn. Zaměstnavatelé tak mohou svým zaměstnancům nabídnout unikátní benefit, který může zlepšit jejich postavení na konkurenčním trhu.

INVESTUJTE DO KRYPTOMĚN S FUMBI

Využijte i vy potenciálu kryptoměn a investujte s námi jednoduše, bezpečně a na pár kliknutí. Krypto přinášíme široké veřejnosti již při malém vkladu a tak, abychom minimalizovali všechna možná rizika. Od roku 2018 se na nás spoléhá již přes 110 000 spokojených klientů.

Ve Fumbi můžete investovat do dynamických portfolií nebo do vybraných kryptoměn s vkladem již od 1400 Kč / 50 €.

Portfolio produktů Fumbi

- **Fumbi Index Portfolio**
  Náš nejoblíbenější produkt Fumbi Index Portfolio se momentálně skládá z více než 20 top prověřených kryptoměn. Sofistikovaný Fumbi Algoritmus v něm kopíruje růst celého trhu kryptoměn.

- **Fumbi Staking Portfolio**
  Ve Fumbi Staking Portfoliu naleznete 10 kryptoměn, které za vás budeme stakeovat. Tyto kryptoměny mají nižší tržní kapitalizaci než bitcoin, a proto mohou být volatilnější. S vyšším rizikem však přichází i možnost vyššího zisku.

- **Fumbi Vlastní Volba**
  S Fumbi Vlastní Volbou přinášíme každému možnost investovat do kryptoměny dle vlastního výběru. Vyberte si vámi preferovanou kryptoměnu a investujte do ní jednoduše, pohodlně a bezpečně.

- **Fumbi Bitcoin a Zlato**
  Světově unikátní produkt Fumbi Bitcoin a Zlato sleduje hodnotu Bitcoinu a kryptoměny PAX Gold, která je kryta reálným zlatem. Algoritmus vaše finance rozděluje v poměru 50:50. Inteligentně dokupuje kryptoměnu, která klesla, a prodává tu, která narostla. Díky této kombinaci si můžete jednoduše a bez stresů spořit na svoji budoucnost.

- **Fumbi Úschova**
  Máte zakoupené kryptoměny a přemýšlíte, jak je co nejbezpečněji uložit? Využijte prvotřídní možnost úschovy kryptoměn s Fumbi. Spolupracujeme s lídry na trhu, aby bylo vaše krypto vždy v bezpečí.

- **Fumbi Byznys Vlastní Volba**
  Zhodnoťte majetek své firmy bezpečně s první společností na Slovensku, která přináší sofistikovaný nástroj pro investování do kryptoměn i právnickým osobám.

- **Fumbi Byznys Staking Portfolio**
  Ve Fumbi Byznys Staking Portfoliu naleznete 10 kryptoměn, které budeme za vás stakeovat. Tyto kryptoměny mají nižší tržní kapitalizaci než bitcoin, a proto mohou být volatilnější. S vyšším rizikem však přichází i možnost vyššího zisku.

- **Fumbi Zaměstnanecký Program**
  Prostřednictvím Fumbi můžete zaměstnancům své firmy přinést unikátní benefit – část výplaty mohou automaticky dostávat ve formě krypta na svůj vlastní zabezpečený účet Fumbi. Vaši zaměstnanci si zvolí, jakou část výplaty budou dostávat ve formě kryptoměn do produktu Fumbi Index Portfolio. Díky vám nebudou muset dělat vklady a částka se jim bude na účet připisovat automaticky každý měsíc.

www.fumbi.cz